

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 6 K, za druge izvenavstrijske dežele 8 K. Kdor hodi sam po njega, plača na leto samo 3 K. — Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, sprejema naročnine, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne pettivrste za enkrat 18 vin., ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 12 vin. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ stane beseda 5 vin. Parte in zahvale vsaka pettivrsta 24 vin., Izjave in Poslano 36 vin. — Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Nezaprite reklamacije so poštnine proste.

Dve leti vojske.

Kakšni moramo danes biti?

Se nikdar se ni od priprostega kmetiča ali naše slovenske gospodinjice toliko zahtevalo kot dandanes. Naši ljudje na deželi morajo današnji dan ne le mnogo delati, ampak tudi mnogo misliti. Naša pozornost mora biti v sedanji dobi obrnjena na vse strani: na gospodarstvo, na vzgojo otrok in na skrb za družino, na pomoč pri sosedih ter na skrb za bodočnost. V sedanji dobi, ki je tako resna kot še menda nikdar poprej, še le vidimo, kako prav so imeli naši voditelji, ko so nas priganjali, naj se izobrazujemo.

Dandanes vse mrcoli novih, važnih in strogih vladnih odredb. Vsi važnejši pridelki in blago je pod zasego. Zasega živil ima namen, da se ista pravilno porazdelijo med ljudstvo, da se prepreči nakopičenje blaga pri nepoklicanih prekupeih in da se cene v pravilni meri uravnavajo. Skoro za vsa živila že imamo karte. Vrši se strogo popisovanje, sestavljajo se pridno sezname o zalogah in pridelkih, rekvirira se živina, žito in drugi kmetijski pridelki. Priprosti človek, ki ni v vsem dobro podkovan, prav težko prebavi vse te novotarije. Kako dobro pride sedaj vsakemu izobrazba, katere se je navzel v mirnem času v naših izobraževalnih organizacijah, na shodih, potom knjig in časopisja. Revez si je dandanes človek, kateri ni imel prilike, da bi se naobrazil v najnujnejših zadevah. Se večji revež pa je tisti, kateri se je norčeval iz naših društev, ki so že več desetletij pred vojsko dajale ljudstvu toliko potrebnih izobrazbo.

Le vprašajmo vojake na fronti ali v zaledju, če ni tako. Kdor je poprej le količkaj pogledal v svet, vzal večsah knjigo ali časnik v roke, se udeleževal shodov in predavanj ali skušal na kak drug način priti do omike, temu gre sedaj v velikem svetovnem vrtincu mnogo ložje. Če imaš svoj um le nekoliko izbitren, prideš pri vojaštvu prej naprej, ali pa dobiš kake boljše mesto. Slovenci smo ravno po naši izobraževalni organizaciji prišli do slovesa, da smo tu v

Avstriji glede omike med vsemi narodi na tretjem mestu. Slovence se vsega hitro priučili, samo trdne volje in pridnosti mu je treba. Že več kot pred sto leti je zapel Valentin Vodnik o Slovencih:

Za uk si prebrisane glave,
Pa čedne in trdne postave,
Išče te sreča, um ti je dan,
Našel je boš, če nisi zaspan.

In po vojski! Kako bo tedaj, se povprašujemo. Nihče ne ve odgovora, ali vsaj pravilnega ne. Eno pa je gotovo: Po končani vojski se bo od nas še več zahtevalo. Bodočnost nam je zastrita s težkim zastorom. Od nas bo odvisno, ali nam bo bodočnost srečna ali nesrečna. In sicer v gospodarskem in narodnem oziru. Pripravljajmo se že sedaj na velike bodoče čase. In s čem? Z izobrazbo!

Kakor lahko sklepamo iz razvoja današnjih dogodkov, ne bo po vojski gospodarski in ne narodni boj ponehal. In k temu se utegne priti veliki boj duhov — verski boj. Na pozorišče bodočih borb bomo morali stopiti kot celi možje. Segajmo pridno že zdaj po kruhu izobrazbe, po knjigah in časnikih. Le skoda, da najboljši naš izobraževalni pripomoček: naša društva, spijo dandanes spavajo pravičnega. So kraj, kjer bi se društveno življenje tudi sedaj — sicer v skromnih mejah — lahko razvijalo, če bi le bilo dovolj trdne volje.

Nekaj pa imamo, kar je za našo bodočnost velike važnosti: Naše časopisje. „Slovenski Gospodar“ izhaja v 28.000, „Straža“ pa v 7000 izvodih. Oba lista prinašata vse važne vladne odredbe in raznolike vojne in druge novice ter sta nekaka glavna vez med domovino in vojniki na fronti. Veseli nas naš napredek, veseli nas pa posebno, da moremo z našimi novicami podajati trpečim braniteljem domovine vsaj nekaj uteh. Sorodniki in prijatelji vojakov, naročajte jim naš list!

Torej pripravljajmo se za bodočnost. Skrbimo pred vsem za pošteno, versko in narodno mišljenje v svoji okolici. Pošten in veren narod ima bodočnost, hudobija pa dobi prej ali slej svoje zasluženo plačilo. Skrbimo pa pred vsem tudi za gospodarsko oja-

čenje. Vojska je pokazala, da je kmečki stan glavni stebel države in armade. Zahtevajmo povsod, da se naš stan podpira, a ne zatira. Obračajmo svojo pozornost najvažnejšim pridelkom: žitu in živini. Prišli bodo drugi časi kot so sedaj, bodimo torej dobro pripravljeni!

Zahteve in želje slovenskega kmeta.

(Piše stara savinjska kmečka korenina.)

Dragi „Slovenski Gospodar“! Midva sva že stara znanca. Poteklo je že skoro čez polstoletja, odkar me obiskuješ vsak teden: torej dovoli mi, da se ti malo potožim.

Mnogo je gospode, posebno v mestih, katera nas kmete zavida in nas ima za srečne. Po mislih te gospode se nam kmetom dobro godi. Pa poslušaj!! Imam posestvo 26 oralov in to pa po štirih političnih občinah, raztreseno tako, da se ena delavna moč več potrebuje, kakor tedaj, če bi bilo posestvo združeno. Star sem 75 let; štiri sinove imam pri vojaki, doma pa samo tri delavne moči, potrebuje se jih pa 6. Prosil sem za dopust za vse štiri sinove, a dobil ga je samo eden, a še ta samo za osem dni. Delavcev za košnjo pa ni dobiti, zato morajo ostali sila naporno skoro noč in dan se truditi in to več ali manj povsod na kmetih. Če bi šlo tako naprej, morajo še tako krepke roke omagati. Blizu mest si lahko z vojniki in vjetniki pomagajo. Zato pa za kmečke ljudi ne gre tistih par gramov živeža, kakor pri drugih stanovih.

Da se v Avstriji več živeža ne pridelava, je naša vlada sama kriva. Avstrija je poljedelska država ter bi se moralo kmetijstvo bolj podpirati. Pri nas pa vlada pred vsem podpira trgovino in obrt. Pred nekaj leti je bilo čitati, da se je dalo več milijonov za paroplovno društvo Lloyd, drugič zopet nekaj milijonov podpore sladkornim tovarnam itd. Sicer nimam nič proti temu, ako se trgovina, obrt in industrija

LISTEK.

Pri popisovanju žita in moke.

Zaupnik: Prišel sem, da mi poveste, koliko in kake vrste moke ali žita imate pri hiši?

Gospodinja: Žita! Večni Bog, žita! Pet kokoši sem imela, ena je začela leči v jeseni, do Božiča je znesla 20 jajec, pravijo, da leže kokoš pri kljunu in da molze krava pri gobcu.

Zaupnik: Ne vprašam po kokoših, po žitu in moki vprašam.

Gospodinja: Saj Vam hočem povedati, pustite me vendar, da izgovorim! Jajce je po 12 vinarjev, žito pa kupujem, kaj pravite, ali se izplača rediti kokoši?

Zaupnik: Kaj vem jaz — odgovorite mi, kar Vas vprašam!

Gospodinja: Saj Vam pripovedujem. Pozimi nisem videla jajca, zdaj, ko so začele kokoši leči, pa ne vidim žita. To sem hotela povedati: žita nimam razen pet litrov celega ječmena, ki sem ga kupila na pustni pondeljek od kmetice, od tega sem dala vsak dan kokošim in tako sedaj nimam zrna pri hiši. Pa, kaj pravite, gospod, kaj bo iz tega: Živine ne bo, kokoši ne bo —

Zaupnik: Koliko imate moke, bele, črne, koruzne? Prosim Vas, povejte mi na kratko, imam še dosti hiš obiti!

Gospodinja: Moke, ljubi moj gospod, kje bom imela jaz sirota moko?

Zaupnik: Vsako prikrivanje se strogo kaznuje, le povejte vse lepo!

Gospodinja: Prikrivati? Kdo hoče prikrivati?! Kar imam, to povem, pa ne vem, koliko imam. Kje naj zvagam? Poglejte, rekla sem že oni dan, kam da naj nesem?

Zaupnik: Saj ni treba, ljuba žena, povejte približno: približno boste vendar vedeli?

Gospodinja: Le pogledjte, gospod: Ko se je začela vojska, sem kupila 20 kil pri Bahovcu, parkrat sem spekla kruh, pa ni bilo več moke.

Zaupnik: Povejte mi, kaj imate še, in ne, kaj ste imeli!

Gospodinja: Saj pravim natančno in resnično: Od tiste moke je ostalo še par kil, pa sem kupila še 20 kil ali 30, ne vem več prav. Dve kili sem dala ženi svojega brata, Jeri, zamesila je špehovko na pustno nedeljo; kar je ostalo, je prabrala za rezance. Zopet sem zamesila, pa kruh ni vstajal, ne vem, ali je bila moka za nič ali kvas preparjen. Potem sem kupila pri Zormanu po 35 kr.

Zaupnik: Ne vprašam, po čem in kje ste kupili, vprašam Vas samo, koliko imate moke?

Gospodinja: In žita. Rekla sem, da nimam žita, zdaj pa Vam pokažem moko.

Privleče žakelj pa pravi: Potežkajte, gospod in povejte, kaj mislite, koliko kil je približno?

Zaupnik v zadregi: Nisem trgovec. No, kaj bo, kakih 50 kil.

Gospodinja zmagovito: Ravno 65 jih je.

Zaupnik: Hvala Bogu! Je moka bela?

Gospodinja zaupno: Kaj pravite, gospod, jaz mislim tako: Neumnost je kvariti z mešanjem moko in kruh. Gosposka pravi, da naj jemo črnega, ali je gospoda črnega? In toliko in toliko gramov? Že moj

stari oče so rekli, ko bo stal vojak z vago pred mlinom in bo tehtal pšenico in bodo delili sol po merici, takrat bo celemu svetu gorje. Zdaj je gorje, gospod, trikrat gorje! Kaj si bom tehtala sproti kruh, že vsa sem razjarjena od tega.

Zaupnik: Je moka bela?

Gospodinja: Za pšenično in belo jo prodajajo, pa je že v mlinu zmešana, kaj ni to naglavni in veliki greh?

Zaupnik zapiše in mrmra odhajaje: Če bo v vsaki hiši taka, bom ravno do konca vojske gotov s popisovanjem.

Kako daleč je do zvezd?

Zrakoplov, ki preleti v eni sekundi 28 metrov, bi rabil pet mesecev, predno bi prišel do lune, do čim bi rabil 5800 let, predno bi prišel do zvezde-večernice. V obeh slučajih bi moral pluti brez vsakega odmora. Če bi pa hotel priti do solca, bi rabil za to potovanje celih 17.000 let, do čim bi rabil svetlobni žarek za to pot samo 8½ sekunde. Do lune bi potreboval svetlobni žarek 1¼ sekunde, do zvezde Neptuna 4 sekunde, do najskrajnejših zvezd rimske ceste pa 10.000 let, katero pot bi napravila granata, izstreljena iz topa na naši zemlji, v treh do štirih milijardah let. Do solca bi rabila granata pet let, do lune pa, ki je naša najbližja sosedinja na nebu, samo 4½ dni. Teh preračunanj seveda ni mogoče spremeniti v dejanja, ker so zato človeške moči veliko preslabe, a vsekako nam pa podajajo sliko, kako neskončno velik je vesoljni svet v primeri z našo majhno zemeljsko oblo.

podpira, ali to pa tudi ni prav, da bi se kmetijstvo bolj ne podpiralo in pospeševalo. Slovenski agrarni poslanci so si v državnem zboru veliko prizadevali, da bi se v Avstriji naredila tovarna za umetna gnojila, katera so dosedaj iz drugih držav po zelo visokih cenah uvažali. Kmetje vedno od vlade zahtevamo, naj bi se divjačina, t. j. zajce, fazane, vrane i. t. d. smelo prosto pobijati. Majemu sosedu so letos vrane toliko škode naredile, da bo imel več mernikov manj turšice. Pa to ni edini slučaj, ampak jih je na stotine. Zraven pa še pride škoda, ki jo povzročajo zajci pri poljskih pridelkih in sadnemu drevju. Pa za vse take opomine je imela naša vlada dosedaj le gluha ušesa ter je poslušala one gospode, ki imajo lov največ za zabavo. Ako bi pa sedaj kmet le samo en mernik žita prikrižal, pa se mu žuga z občutno kaznijo. Prav pravi neka pesem o kmetu:

Sem duša pobožna — veliko trpim,
Vse butare nosim — ter vse preživim,
Le jaz sem ta reva — da dere me vse —
Imam kaj — ali ne.

Kupčija s prašiči.

Vlada na Dunaju je izdala za celo cesarstvo enako odredbo zaradi prodaje prašičev, ki je očitno prav dobro premišljena in bo povsod ugodno vplivala. Poznati jo moramo natančno, da ne bomo pri prodaji prašičev na škodi.

Po novi odredbi se vsi prašiči za pleme in prašiči za meso pod 40 kg in debeli pod 60 kg čisto prosto prodajajo. Nevarno je pa vendar pri taki prodaji preveč pritisniti, ker je še vedno lahko vsak zaradi draženja obsojen. Mladiči čez 40 kg težki se smejo prodajati največ po 4 K 70 vin, za 1 kg žive teže, za debele od 60 do 90 kg, ki se kupijo za pitanje, se sme plačati največ 6 K za 1 kg žive teže.

Za debele prašiče, ki se bodo precej zaklati, je pa določena navada iz Budimpešte. Tam se odsteje od cele teže 22% kg pri vsakem prašiču. Teža se plača po 6.80 K za 1 kg, toda od cele svote se odbije še 4%, t. j. pri 1 kroni 4 vinarje. Če ima prašič 100 kg, se odtegne 22% kg, da ostane 78% kg. To se plača po 6.80 K, kar znese 525 K. Odtegne se še 4%, t. j. 11 K. Za prašiča 100 kg težkega, dobiš 514 K. 1 kg žive teže vrže 5.14 K. Prašič ima n. pr. 150 kg. Odtegne se 22% kg, ostane 127% kg, kar znese 867 K. Odtegne se 4% 34.60 K, za prašiča dobiš 832 K 32 v, 1 kg žive teže znese 5.55 K. Prašič ima recimo 200 kg. Odtegne se 22% kg, plača se 177% kg po 6.80 K. Odtegne se 4%, dobiš za žival 1158.72 K, 1 kg žive teže vrže 5.79 K. Čim večji je prašič, dražji je. — Špeh se sme prodajati najvišje po 7.80 K, mast po 8.75 1 kg.

Iz te določbe moramo precej izvajati posledice. Vlada očito želi, da bi kmetje priredili težke živali, ki bi imele dosti zabele. Zato je za težke živali cena toliko višja. Zdaj je očita izguba, prodajati nerazvite mladiče. — Če že zdaj veš, da ne boš imel zadosti krme za vse živali, da bi jih popolno izpital, prodaj precej prašiče, ki so ti odveč, drugim, ki jih nimajo zadosti. To, kar ti ostane, krmi močno in dobro. Najbrž se cena ne bo več izpremenila, saj je taka, da smo z njo lahko popolnoma zadovoljni. Vlada bo tudi natančno določila cene mesa in vseh drugih delov, da ne bo mogel nobeden previsoko prodajati. Če le mogoče, si preskrbi za pitanje prašičev močne krme. Včasih se dobi tudi kje kako pokvarjeno žito. Sicer pa še sedaj lahko poskrbimo za dovolj svinjske krme. Repa se še le bo sejala, korenje se še lahko okoplje, da bo bolj debelo, istotako tudi pesa. — Skrbimo pa prav pridno tudi za krmo plemenim svinjam. Posušimo drobno travo-tratnico, ki je izborna krma za plemene svinje, jabolčno, slivovo, vinogradišne listje itd. Rumene zlatnike kuje gospodinja, ki danes skrbi za vspešno svinjerejo.

Zamenjava žita za seme.

Kako nam je ravnati s semenskim žitom, piše ravnatelj Rohrmann v dobro urejenih „Dolenjskih Novicah“ sledeče:

Danes je treba, da storimo vse, kar nam utegne pomagati do večjih žitnih pridelkov. Če tudi ne moremo doseči tako lepih uspehov, kakor se z njimi hvalijo po drugih deželah, vendar se bo dalo tudi pri nas še marsikaj dobrega storiti za izboljšanje dosedanjih pridelkov.

Na splošno lahko trdim, da je pri nas krajša doba žitne rasti veliko kriva, da ne dobimo toliko pridelka. Nagla menjava vremena, naše toplotne in vlažnostne razmere, nagli nastop poletne vročine — vse to pomaga, da žito hitreje zori in da trpi vsled tega tudi plenjavost njegova. Ves ta vremenski vpliv leži izven našega območja in zato bomo tudi zanaprej zaostajali za pridelki drugih ugodnejše ležečih okrajev.

Kar se da pri nas pa storiti in lahko storiti za povzdigo žitnega pridelka in česar se moramo poprijeti z vso doslednostjo, je pa sledeče:

1. Potrebno seme je skrbno odbirati!

Na to se polaga pri nas še vse premalo važnosti in zaradi tega tudi premalo skrbi. Danes ni za-

dosti, da seme očistimo od plevela, ampak je nujno potrebno, da jemljemo za seme najtežje in najlepše zrnje. Od takega semena dobimo močne, rodovitne rastline, ki dajejo zopet lepo zrnje in ki prenašajo sploh svoje ugodne lastnosti tako na zarod kakor jih prenašajo naše živali. Pri nas se pa v tem pogledu še silno veliko greši in se potem manj ugodni uspeh zvrta redno le na letino, češ, da je bila letina kriva slabšemu pridelku. Vsaka vas bi morala imeti svoj čistilni stroj za žito, danes pa imamo še cele občine, ki nimajo nobenih pravih strojev za čiščenje in odbiranje žita! Nabavimo si vendar potrebne take stroje in rabimo jih vsi od kraja in izkušnja bo že prvo leto pokazala, kako hvaležno je to delo.

2. Dajmo seme po potrebi zamenjavati.

Danes nam vedo žitni komisijonarji veliko povedati, kako različno pšenico so prinašali posamezni gospodarji na prodaj. Ta različnost je imela svoj vzrok v semenu, v različni zemlji in legi, v različni obdelavi itd. Pšenica iz najbližjih leg, iz najbližjih krajev je bila različne vrednosti. To različnost pri pšenici je treba praktično izkoristiti in sicer v semenske svrhe! Prav je, da se držimo svojega doma pridelanega semena, če je lepo in dobro. Če pa vidimo, da ima sosed lepšo pšenico ali pa če se v bližnjih legah prideluje vobče boljše žito, naj se skuša potrebno seme od tam dobiti in naj se seme zamenjava. Takša zamenjava semena je po novi cesarski naredbi dovoljena.

Naj se torej gospodarji, ki imajo slabšo pšenico, zatekajo po seme k sosedom ali v sosedne kraje, ki so znani zaradi svojega ugodnejšega žitnega pridelka. V tem oziru nas čaka še veliko hvaležnega dela. S primerno organizacijo take semenske zamenjave bi se dalo marsikod zelo ugodno vplivati na izboljšanje žitnega pridelka, podobno, kakor se da z dobrim plemenom pri živini.

Italijansko bojišče.

Na soški in koroški fronti navađni boji. Na tirolski fronti se pa Italijani še vedno z veliko silo zaganjajo v naše postojanke, a brez uspeha. V uradnem poročilu z dne 23. julija se omenja, da sta se v teh bojih na Tirolskem posebno hrabro obnašala kranjski pešpolk št. 17 in lovski bataljon št. 7. Naši letalci pridno vznemirjajo italijanska vojaška zbirališča za fronto.

Da smo vjeli in obesili italijanskega izdajalca Battistija iz Tirol, je naredilo na Lahu velik vtis. Poroča se, da so vse izdajalce, ki so pred vojsko pobegnili k njim in so jih poslali na bojno črto, odpoklicali s fronte ter jih zaposlili v začetju. Judeževе vrvi jih je vendar malo sram.

Misli se, da bo Italija kmalu napovedala tudi Nemčiji vojsko. Na vojaško plat ne bo ta napoved nič vplivala, ravno tako nič kakor da je nam napovedala Belgija vojsko. Italija bi menda iz lastnega nagiba tudi ne napovedala vojske, toda Anglija jo sili, ker sumi, da Italija pošilja Nemčiji preko Švice živila, a Nemčija Italiji premog. Anglija hoče Nemčijo gospodarski popolnoma osamiti, za to hujska, kjer le more.

Italijani pošiljajo ministra Bissolatija na fronto, da navdušuje vojake z govori. Z jezikom se je pač lahko bojevati, toda pravično bi bilo, da bi mu dali puško in poslali v najsrednejše jarke. Bissolatijevo govorniško potovanje na vsak način dokazuje, da med laškimi vojaki navdušenje za vojsko ni zelo veliko.

Italijani hvalijo Slovence.

III. armadni zbor — najstrašnejši armadni zbor.

Sloves o junaštvu slovenskih junakov III. armadnega zbora je prodril tudi v Italijo. Velik laški list „Corriere della Sera“ piše o Slovencih:

„Enako kot je imel Napoleon svoje gardne polke, ima tudi avstrijski cesar svoj III. armadni zbor kot posebno četo, ki je bila že v mirnih časih določena za to, da prodre na Italijansko. III. armadnemu zboru je bilo pridržano častno mesto. To je najstrašnejši armadni zbor, močan tri divizije, najgloblje prešinjen sovraštva proti nam. V graškem zboru so Slovenci, pri katerih je sovraštvo do Italije že od nekdanj močno vkoreninjeno. In ta zbor se je bojeval takoj v začetku ofenzive pod vodstvom nadvojvoda-prestolonaslednika na visoki gorski planoti Sette Komuni. Ko je nato prišla ruska ofenziva, so mislili nekaj časa, da bi s svežim lovrom ovenčani

III. armadni zbor poslali na vzhod. Videli smo ga izginiti iz najsrednejših jarkov, mislili, da je že v Voliniji; pa kmalu smo imeli vnovič opraviti z njim. Ostal je tu in to dokazuje predobro, kako velik pomen prisoja sovražnik vojski z Italijo.“

Borba za trdnjavo Paneveggio.

Bližu državne meje v tirolski dolini Val Travi-gnollo (južnovzhodno od Bolcana) leži mala avstrijska utrdba Paneveggio, proti kateri so Italijani naprili ogromne in srđite večdnevne navale. Vsak dan, od 20. do 24. julija, se italijanski sunki ponavljajo. Italijani bi od tam skorogotovo radi prodirali v prostor pri Bolcanu. Dosedaj so bili še vsi italijanski napadi na naše postojanke v tem prostoru krepko odbiti.

Boji pri prelazu Barcola.

Zahodno od mesta Arsiero je ob državni meji prelaz Barcola (visok 1208 m), ki zapira Italijanom pot v dolino Valarsa na Tirolskem. Od 17. do 22. julija so Italijani trajno obstreljevali s težkimi topovi naše postojanke na tem prelazu. Ob enem pa so pehotne čete naskakovale naše okope. Ves trud Italijanov je bil zaman. Na stotine mrtvih sovražnikov leži na pobočju prelaza.

Zopet proslavljeno slovensko junaštvo.

V dolini Val Sugana je prišlo dne 22. julija do srđitih bojev. Italijani so svoje napade na naše postojanke severnozahodno od Asiaga opetovano ponavljali. Bili pa so vsakokrat z velikimi izgubami odbiti. Posebno odlikovali so se, kakor zatrjuje naše generalštabno poročilo, lovski bataljon št. 7 in deli pešpolka št. 17, t. j. kranjski slovenski Janezi. Sovražnik je proti postojankam teh čet napravil glavni svoj juriš. Nad 1000 mrtvih Lahov je obležalo pred našimi jarki.

Zopet nekaj o Turudiji.

Profesor Lovrič poroča v „Našem Jedinstvu“ z dne 9. julija:

Po vsej pravici je slavni general Möhring nazval našega Turudijo: „mojstra v streljanju.“ Nedavno se je bilo zakotelo Italijanom, da z velikim številom gorske artilerije naskočijo naše junake. Posebno neprijetna nam je bila ena njihovih baterij. To je bilo treba za vsako ceno spraviti vkraj. Turudija je dobro slutil, kje je postojanka sovražne baterije in je nemudoma pohitel k našim topovom, da sam vodi ogenj. Že tretji strel je vdaril v sredo baterije. Ko je Turudija nazadnje opazil, kako Italijani zapuščajo postojanko, je sesul nanjo 80 granat. Ko bi bili videli, kako so sedaj leteli po zraku kosi vozov, želez, in drugih predmetov, Italijani pa bežali, kakor bi jih bil obil z vročo vodo.

Pa da ni naš Stanko tudi v streljanju mojster prve vrste! Pred nekaj dnevi je prisilil k molku še drugo sovražno baterijo, ki se do danes ni več pojavila. Ako postavijo našo baterijo tje kaj, kjer ji je bil določil mesto Stanko, in jo ograde tako, kakor je bil odredil naš junak, potem takoj gorje Italijanom, a naši bateriji ne bo niti najmanjšega zla. Tako je neka naša baterija nekega dne tako preseđala Italijanom, da so jo jeli obsipati s težkim ognjem z osmih postojank. Vse je bilo zaman, a Turudija se je sredj strašnega gromenja posmebnil: „Aha, to ti škoduje, Beppo, jel' de?“

O neki drugi bateriji, katero je bil Turudija krstil za „baterijo Parma“, je Kadorna že javil, da jo je prisilil k molku. In kako ne, saj so italijanski topovi zbruhali nanjo najmanj 3000 izstrelkov! Pa ne boš, baterija Parma še živi in prizadeva Italijanom gorje na gorje.

V Asiagu.

(Izviran dopis.)

Južno bojišče, v juliju 1916.

Tiho, kakor prikazen, je korakal naš bataljon proti strelskim jarkom, da nadomesti neki slovenski pešpolk, ki je že prodril čdaleč v sovražno ozemlje. Previdno smo stopali, izogibajoč se vsakega nepotrebnega šuma, ki bi nas izdal sovražniku. Romantično mesto Asiago, ki je zidano v južnem slogu, je bilo od mesečine čarobno razsvetljeno, ko smo korakali skozi njega. Zapuščeno mesto je naredilo čuden vtis na nas: hiše večinoma brez streh, prazna okna z ožganimi oknicami so gledala tako pomenljivo na mimoidoče, svetloba rdečega ognja, ki je objemal nekatera poslopja, se je strinjala tako čudno z blede mesečino in bliskajočim žarometom, ki je iskal premikajoče se topništvo in rezerve.

Tiho in brez šuma se je izvršila zamena straž in začeli smo se globlje zakopavati v rove. Pripravljeni smo bili na protinapad, ki je pa izostal, le na

desnem krilu je bilo živahno streljanje z obeh strani, topništvo nam je pa redno pošiljalo običajno porcijo neprebavne menaže, a ker se je večinoma zgrešil cilj, so nam ostali želodci nepokvarjeni.

Dobesedno tako, kakor pravi avstrijsko uradno poročilo, smo se potem dne 25. jun. umaknili v vzdaj stoječe postojanke, ki so se tačas dogotovile, ne da bi bili po sovražniku primorani, temveč iz strateških ozirih, brez najmanjših izgub. Še isti dan je potem sovražnik ljuto obstreljeval zapuščene postojanke ter na večer, najbrž misleč, da nas je pobil, ker mu nismo odgovarjali, začel boječe prodirati, a našel je seveda vse prazno. Drugi dan prodira proti drugimi, kakih sto metrov vzadi ležečimi začasnimi praznimi jarki, ljuto obstreljujoč s topovi vsakega kalibra mesto Asiago, ki je začelo na mnogih krajih goreti ter se rušiti v razvaline.

Med tem smo v svitu plamena dosegli stalne postojanke na visoki planoti Asiago, ki so po svoji legi pripravne za brambo in napade. Naslednji dan nam že prednje straže javijo bližajočega se sovražnika, ki je, misleč, da ne najde nikjer odpora, drvil prav pogumno proti nam. Pustili smo ga čisto blizu. Potem pa iz vseh pušk ogenj in prva rojna črta je na tleh, pokošena od smrtonosnih naših krogel; nastopi druga, tretja in groza je bilo videti učinek našega ognja: strojne puške so dobesečno kar kosile napadajoče vrste, v katerih je zavladala grozna zmešnjava. Brez reda in brez cilja so begali sem in tja, a naše dobro merjene puške so žele bogato žetje, vse kar ni bilo ubitih, smo jih vjeli, a kdor se je skušal z begom rešiti, je padel od smrtonosne krogle naših pušk. Napad se je končal s popolnim porazom za verolomnega sovražnika.

Nastopila je tiha noč, polna sanj in domišljije, mir je zavladal med bojevniki, mesečina je obsevala ubita sovražna trupla: vsled nastopivšega hlafta se je polegel smrad po znoju, gnijoči krvi in mrtvih truplih; plameni gorečih poslopj so se trgali begajočo po ozračju, tvoreč čudne oblike, podobne gorečim pismenkam, ki bi skupaj sestavljene dale za Kadorno ter sploh njegovo vojsko pomenljive besede: Mane, Tekel, Fareš . . . Na nebu so se pa utrinjale zvezde . . .

Z bojnega meteža z italijanskih ravnin pošiljamo podpisani slovenski domobranci 26. pešpolka v milo slovensko domovino čitateljem lista, kakor tudi vsem znancem in prijateljem, ženam in nevestam, osebno č. slovenski duhovščini, zahvaljujoč se ji za vse izraze sočutja, najsrčneje pozdrave, priporočujoč se v molitev: Plevnik Jurij, Košenca pri Planini; desetnik Turk Jožef iz Polzele; četovodja Omerzo Ivo, Koprivnica; Kolmanič Jakob, Rihtarovec; Bratkovič Matija, Norički vrh pri Kapeli; Dobovčnik Stefan, Dobrna pri Celju; Železnik Jurij, Čermožiče, Žetale; Krumpačnik Janez, Kokarje; Kocbek Ignac, Sv. Ana na Krembergu; Arzenšek Anton, Sv. Primož pri St. Juriju ob južni žel.; Bostič Karl, Loka pri Zidanem mostu; Trpin Anton, Kapla pri Polani; Golob Janez, Nasova pri Radgoni; Očepek Jurij, Griže pri Celju; Mešič Vincenc, Braslovče; Ojstrič Jurij, Loče pri Poljčanah; Jelen Vinc., Galicija pri Celju; poddesetnik Šauperl Ivan, Bistrica pri Rušah; Secko Rok, Šmarje pri Jelšah; Červič Alojzij, Slamjak, Ljutomer; Pur Avgustin, Ribnica na Pohorju; poddesetnik Koelja Janez, Vipava na Kranjskem; Mesarec Franc, Sv. Martin pri Vurbergu; desetnik Lačen Janez, Desnjak pri Ljutomeru; Šket Anton, Nezbiše pri Slatini; Stergar Anton, Buče pri Kozjem; Cilensek Franc, Braslovče; Strojanšek Janez, Braslovče; Borovnik Alojz, Novacerkev; Zamuda Viktor, Sv. Jurij ob Ščavnici; Borovinšek Janez, Podsreda; Miklavc Gregor, Ribnica na Pohorju; Šporn Vilč, Braslovče; Goropevšek Ant., Sv. Jurij ob Taboru; Šauperl Avgust, Lembah pri Mariboru; Sirec Mihael, Čermožiče, Žetale; Podržavnik Mihael, Remšnik pri Marenbergu; Jepej Jožef, Makole; Moškon Franc, Kamnica pri Mariboru; Kobale Alojz, Stanovsko, Poljčane; Sunko Alojz, Spodnje Radvanje pri Mariboru; enoletni prostovoljec-desetnik Stibler Ivan, Sv. Anton na Pohorju; Štola Jan., Spodnja Hudinja pri Ptuj; desetnik Znidar Mart., telefonist, iz Sladkegore pri Ločah; Brečko Jožef iz Pišec pri Brežicah ob Savi.

Slovenski domobranci na južnem bojišču.

Vinko Šalomon iz Poljčan nam piše z južnega bojišča:

Slovenski domobranci, ki se borimo proti izdajalskemu polentarju, pošiljamo pozdrave vsem prijateljem in bralcem „Slovenskega Gospodarja.“ Polentar se je preteklo dni močno trudil s svojimi topovi, da bi nas pregnal iz postojank, a mi stojimo trdno, kakor skala: Naše geslo je: Ne koraka nazaj, ampak le naprej za izdajalcem, ki se je hotel polastiti našega ozemlja. Maščevati se moramo nad njim za njegovo nezvestobo. Dovolj je že okusil polentar, kaj se pravi butati ob steno, ob katerih stojijo hrabri naši Slovenci in zagotavljamo vas, da jih še bo dobil po svoji izdajalski butici, kakor to zasluži. Tudi se je bil pred nekaj dnevi prikazal s svojo kavalerijo na dan. Nekega jutra sem namreč opazoval s tovariši gibanje sovražnika, pred nami. Naenkrat se prikaže dva jezdeca. Glej ga spaka, torej tako se držeča, polentar. Takoj javimo došlece našemu predmojstru.

Naša strojna puška je zareglala in že je ležal jezdec s konjem vred na tleh. Nobenega več ni bilo na ogled. Minil je poldan in zopet smo zapazili v dolini množine jezdecev, gotovo so se pripravljali na kak naskok; a ker jim svinčenke iz naših pušk ne dišijo preveč dobro, so jo takoj zopet odkurili. Zvečer je bila temna noč. Mirno smo čakali, kaj pride. Naenkrat se je zaslislalo žvenket orožja: naši so razsvetlili hitro prostor pred nami. Zagledali smo gruče polentarijev, in vmes zopet kakih 20 jezdecev. Zopet so zagrmele naše puške, sovražnik je pobral svoja kopita, kolikor jih je še ostalo ter nam je pustil neštivilno mrtvih in ranjencev. Sicer še poskuša včasih podreti nas, a zaman je njegov trud, svoje konje z jezdec vred je pa od tistega časa nekam shranil.

Tako torej živimo tukaj mi branitelji domovja, in čuvamo zvesto milo nam Avstrijo. Pozdravljamo vas vsi fantje in možje domačega domobranskega pešpolka št. 26, oddelek strojnih pušk št. I. J. Stegenšek, desetnik, Franc Pfeiler, desetnik, oba predmojstra strojnih pušk: Ules Alojz, poddesetnik; V. Šalomon, Poljčane; Bračič F., Ptuj; Zavec J., Ptuj; Pekovšek J., Zreče; Viher Ivan, narednik; Muršič Jožef, desetnik; Jože Košec.

Lah nas ne more pregnati.

Franc Laufer, doma od Sv. Ruperta v Sl. gor., nam piše dne 15. julija z laškega bojišča:

Mi prav dobro zbijamo polentarja z visokih gora in planin v njegov breg. Včasih začne Lah rogoviliti in nas napadati. Ko mu pa mi pošljemo nekaj našega svinčenega cvibaka, pa je takoj dober in miren. Lah sicer iz gole jeze ne ve, kako bi nas pregnal in prišel naprej. Pa ker se Slovenci na vseh bojiščih pokazemo, torej nas tudi tukaj ne bo pregnal. Lah že sedaj dobro pozna avstrijske vojake, a zlasti nas Slovence, ki še posebno zvesto in hrabro branimo svojo avstrijsko in lepo slovensko domovino. Hinavskemu polentarju jako diši prelep slovenski kraj. Pa mu zagotovimo, da si ne bo kahal polente na slovenski mešnji, kakor je mislil, in ne bo nikdar njen gospodar. Upamo, da homo kmalu s sovražnikom obračunali in ljubi Bog nam dodeli, da bi se še zdravi vrnili na svoje domove. V to nam pomozí Bog in Marija!

Srčne pozdrave in zahvalo pošiljamo domačinom in „Slovenskemu Gospodarju“, ker nas tako redno obišče v naših taborih. Zdi se nam, ko ga bere, da se pogovarjamo s svojimi domačini. Slovenski fantje in možje: Lranc Laufer, Vincenc Kramberger, Krajnc Jožef in Zavec Konrad od Sv. Ruperta v Slov. gor.; Konrad Dominkuš, desetnik od Sv. Antona v Slov. gor.; Mihael Vidovič in Ivan Mihelač od Sv. Vida niže Ptuja; Anton Lovrenčič, četovodja iz Frama; Franc Drobnič od Sv. Trojice v Haložah.

Nova junaštva III. armadnega zbora.

Za goro Monte Zebio, ki leži severno od Asiaga in katera je največja zapreka za italijansko prodiranje, se vršijo zadnjih 14 dni srditi boji. Najhujši napad je bil dne 24. julija. Sveže in izpočite laške čete so napadle z veliko silo, a vsi sunki so bili zaman. Edini italijanski vspeh je, da je pred našimi postojankami obležalo več sto mrtvih Italijanov. Goro Monte Zebio in bližnje postojanke namreč brani naš železni III. armadni zbor, naši slovenski junaki. Vse višinske postojanke so ostale v naši posesti. Vsak naš mož in mladenič je junak. Slava III. zboru gre po vsej Avstriji in še v inozemstvo.

Ob Soči.

Dočim so Italijani infanterijske napade ob Soči večinoma opustili, obstreljuje njih težka artilerija dan za dnevom naše najvažnejše postojanke. Dne 24. julija so obstreljevali Sv. Lucijo, obmostje pri Gorici in Podgori. Manjši sovražni napad pri Tržiču je bil srečno odbit.

Naši uničili dva sovražna podmorska čolna.

Po noči od 14. na 15. julija so naše torpedovke v srednji Adriji uničile italijanski in kmalu nato še nek drugi sovražni podmorski čoln. Od posadke se zaradi razburkanega morja ni moglo prav nikogar rešiti.

Rusko bojišče.

Na ruski fronti se vršijo hudi boji v Karpatih, ob državni meji pri Brodyju in na severu pri Rigi.

V Karpatih med rumunsko mejo in prelazom Jablonica silijo Rusi na Ogrsko, a naši z gorskimi vrhov krepko zadržujejo ruske navale. Gibanje ruskih čet v Galiciji in Bukovini južno od Dnjestrja je vsled povodnji ob Dnjestru zelo otežkočeno.

Iz gibanja ruskih čet se opaža, da Rusi pri-

pravljajo sunek proti Lvovu in sicer v smeri od Brodyja ob državni meji. Dan za dnevom vozijo nove rezerve na ta del bojišča.

Na severu so hudi boji pri mestu Baranovičih in pri Rigi.

V ruskem ministrstvu so se zgodile večje spremembe. Odstopil je zunanji minister Sasonov in še več drugih.

Za upravitelja zasedenih pokrajin v Galiciji in Bukovini je imenovan državnik Trepov.

V Karpatih.

Od rumunske meje do prelaza Jablonica v galiških Karpatih se vrše v famošnjem visokem gozdnatem ozemlju hudi boji. Rusi bi na dveh krajih radi prodrli na Ogrsko in sicer v Bukovini pri mestu Kirlibaba in v Galiciji pri prelazu Jablonica. Prehod se jim dosedaj kljub skrajnemu naporu njih sil, ni posrečil. Naši imajo zasedene in dobroutrjene obmejne glavne karpatske višine.

Pri Kirlibabi so Rusi že več kot 20krat napadli naše tamošnje postojanke, a so bili vedno odbiti. Pred Kirlibabo je v zadnjih 14 dneh padlo nad 20 tisoč Rusov.

Povodnji ob Dnjestru.

Radi dolgotrajnega deževja je zadnje dni reka Dnjestr močno narastla in preplavila bregove. Radi tega je sedaj večje gibanje ruskih čet na gališko-bukovinskem bojišču preprečeno.

Ruski pritisk proti Lvovu.

Zadnje dni Rusi z veliko silo napadajo na črti pri Tarnopolu in Brodyju. Cilj tega napadanja je gotovo Lvov. Rusi so vse svoje razpoložljive čete v Voliniji poslali na gališko mejo. Pričakovati je torej na tem delu bojišča prihodnje dni velikih bojev.

Slovenski vojaki ob Strypi.

Piše se nam: Tu ob Strypi v Galiciji nas je mnogo slovenskih fantov in mož, ki kljubujemo Rusom. Mi dragonci smo Rusom že marsikatero posvetili. Naše strojne puške so jih na tisoče pokosile. Rusi predobro vedo, da se s slovenskimi dragonci ni igrali. Mi trdno držimo nam izročene postojanke. — Veliko veselja nam dela „Slovenski Gospodar“, ko nas obišče. Mnogo pozdravov! J. Lesjak, desetnik; Jožef Čepelnik, J. Devetak, Fr. Rihtarič, Franc Janežič, M. Medved.

Ruske armade se ojačujejo.

Berolinski časnik „Nationalzeitung“ poroča iz ruske meje: V zadnjih dneh je došlo k armadam generalov Kuropatkina, Everta in Brusilova veliko število nadomestnih čet iz Sibirijske. Vojno ministrstvo je izdalo poziv, da se morajo takoj zgledati pri nabornih komisijah vsi vojaški zavezanci letnikov 1872 in 1873, kakor tudi letnikov 1898 in 1899. Vse čete, ki so bile izvežbane na Krimu in v Kavkazu, so odšle na turško bojišče. Samo tatarske oddelke so vnovič spravili na bukovinsko bojišče. Tudi v zadnjih bojih pri Lucku in na ozemlju Styra so bile ruske izgube velikanske. Število padlih ali ranjenih generalov je naraslo na 29. Sezname izgub izkazujejo dosedaj izgubo 348.800 mož in častnikov.

Novi ruski zunanji minister.

Dosedajni ruski zunanji minister Sasonov je zaradi bolezni odstopil. Na njegovo mesto je imenovan dosedajni ministrski predsednik Stürmer, ki bo obenem izvrševal oba posla: ministrskega predsednika in zunanjega ministra. Zunanja ruska politika se bo gibala v isti smeri kot dosedaj, vsako drugo pričakovanje nima nobenega smisla.

Na drugih frontah.

Na francoskem bojišču se še vedno nadaljuje angleško-francoska ofenziva, zlasti bitka ob Sommi divja z veliko srditostjo dalje. Angleži napadajo na fronti, dolgi 40 km, z 20 divizijami, t. j. več kakor pol milijona mož. Izgube so na obeh straneh ogromne. Angleži so izgubili v teh bojih čez 80.000 mož, a pridobili so samo 24 kvadratnih kilometrov ozemlja. Najhujši naval na nemške postojanke so napravili Angleži dne 24. julija. Angleški vrhovni poveljnik general Haig je pritegnil za naval še 13 novih divizij, tako, da je postal v boj 33 divizij. Računal je, da pade ta dan odločitev. Naval je pa bil odbit in ni prinesel Angležem nobenih vspehov. Istočasno so napadali Francozi na južnem bregu reke Somme z velikimi silami. Dosegli so mimogrede nekaj vspehov. Boje ob reki Sommi je prištovati med najkrvavejše v tej svetovni vojski. Pred Verdunom so Nemci zopet nekoliko napredovali.

Na turških bojiščih ni prišlo nikjer do večjih bojev. V Črnem morju je prišlo pred Sebastopolom do boja med turško vojno ladjo „Midili“ in tremi ruskimi bojnimi ladjami. Turški ladji se je posrečilo, da je nepoškodovana utekla iz neenakega boja. Rus-

ki listi poročajo, da angleško-francosko vojno brodo-
vje zopet obstreljuje Dardanele.

V Albaniji se ob reki Bojuzi ponavljajo
spopadi prednjih čet.

Pred Solunom nobenih posebnih dogodkov.
Četverosporazumovi letalci še vedno z vžigalnimi
bombami zažigajo bolgarske vasi in žitne shrambe.

Kaj bo storila Rumunija?

Vsled vojnih dogodkov v Bukovini in v vzhodni
Galiciji, kjer se je ruski premoči posrečilo, da smo
se morali s svojo fronto nekoliko umakniti, pritiska
četverosporazum z vso silo, da se Rumunija odloči
proti nam, češ, sedaj je zopet ugoden trenotek. Baje
so četverozvezni poslaniki izročili rumunskemu mini-
strskemu predsedniku Braffianu posebno spomenico,
ki izraža željo, naj bi se razmerje Rumunije do čet-
verosporazuma čim najpreje razjasnilo. Spomenica
povdarja, da bi bila pomoč Rumunije po 2. avgustu
nepotrebna in načrtom četverosporazuma škodljiva.

Rusija je dovolila že drugi prevoz streliva v
Rumunijo. Proti kralju, ki se še noče odločiti, so za-
čeli po deželi z agitacijo, ki pa je zadela med čast-
niki na odločen odpor.

Sv. Oče za vojne vjetnike.

Iz Lugana se poroča: Nemčija, Francija in
Anglija so sprejele papežev predlog, da se naj vojne
vjetnike, ki se nahajajo že delj kakor 18 mesecev v
vojnem vjetništvu in ki imajo troje ali več otrok, —
spravi v Svico za tako dolgo, dokler bo trajala
vojska.

Pod vodo iz Amerike.

Ali je nemški trgovski podmorski čoln „Deu-
čland“ že zapustil pristanišče v Baltimoru in odšel v
Evropo, o tem so dvojna poročila. Ena poročila pra-
vijo, da se še vedno nahaja v Baltimoru in čaka u-
godnega trenutka za odhod, druga pravijo, da je že
izginil pod vodo v Evropo. Kaj je res, ne vemo, ker
uradnega poročila ni. Angleške in francoske ladje
prežijo na podmorski čoln, da bi ga vjele, oziroma
potopile. Na Angleškem so sklepali visoke stave, ali
se bo „Deučland“ vrnil ali ne.

Wilson bo posredoval za mir.

Iz Vašingtona se poroča, da namerava pred-
sednik Združenih držav Severne Amerike, Wilson,
vporabiti prvo priliko, ki se mu bo nudila, da vnovič
posreduje za mir ali vsaj za priprave, da se sklene
premirje. Ker se bodo vršile v mesecu novembru no-
ve volitve za predsednika, si namerava Wilson na ta
način utrditi svoje politično stališče in zasigurati, da
bo vnovič izvoljen za predsednika. Ker je Wilson
razumel obvarovati Ameriko pred vojsko z Evrope in
z Mehiko, se smatra, da bi bila njegova izvolitev za
predsednika zasigurana, ako bi se še mu posrečilo
posredovati za mir ali vsaj da se sklene premirje.

Naše žrtve za domovino.

Od saperskega bataljona v Galiciji se poroča,
da je padel za domovino hrabri slovenski junak, 28-
letni Jakob Založnik iz Trepanj pri Konjicah. Dne
1. julija mu je sovražna granata pretrgala nit
življenja. Bil je tihega in poštenega značaja in po-
slednja pomoč svoji stari, onemogli materi. — Iz žu-
pnije Sevnic ob Savi so padli na bojiščih:
Franc Hlenovšek iz Žurkovega dola; Hozine Ivan,
Ban Martin, Juk Jožef in Mlinarič Franc, vsi iz tra-
ga; Zupan Janez iz Metenrha; Salamon Martin iz
Brezovega; Perc Jožef iz Lončarjevega dola; Ločič-
nik Alojz iz Žabjeka in Holander Ivan iz Vranja. —
Dne 12. julija je padel na italijanskem bojišču des-
etnik Lov. Kukovič, organist in mežnar v Spitali-
ču. Lani je bil odlikovan s srebrno hrabrostno sve-
tinjo. Rajni je bil blagega, plemenitega srca; sovra-
žnika ni imel nobenega. — Na ruskem bojišču je pa-
del kadet Konrad Živko. Bil je sin pri Sv. Mar-
tinu na Pohorju leta 1903 umrlega nadučitelja
Ivana Živko. Studiral je gimnazijo v Mariboru in je
izdelal VII. razredov z odliko. A usoda mu ni bila
mila. Moral je opustiti študije in iti k vojakom. Dne
3. julija je padel pri Delatynu. Zašel ga je dum-dum
strel v trebuh in kmalu nato je izdihnil. — Iz Su-
ganske doline v Italiji se nam poroča dne 15. julija:
V najlepšem cvetu mladosti so položili svoje življen-
je na oltar domovine sledeči vrli in hrabri slovenski
mladeniči: Poddesetnika Gaiš Franc iz Lember-
ga in Koštomaj Jožef iz St. Jurija pri Celju;
pešci: Bukovnik Ferdinand iz Selnice pri Ma-
riboru, Janko Rupert iz St. Lawrence pri

Mariboru, Coletto Viljem iz Laškega trga,
Kramer Anton iz St. Pavla pri Celju in Gimol
Franc iz Grub, vsi od I. oddelka strojnih pušk do-
mobranskega pešpolka št. 26. Stali so proti zagriže-
nemu sovražniku na italijanskih tleh v Suganski do-
lini ter se vsi zmiraj složni in veseli hrabro bojeva-
li, a tudi našli skupaj smrt dne 12. t. m., zadeti od
sovražne granate. Srce nam je krvavelo ob zadnjem
slovesu pri odprtem grobu, posebno se bolj, ko nam
je vlč. g. vojni kurat Rezman z ganljivimi besedami
govoril nekaj besed v slovo. Spomin hrabrih brani-
teljev domovine naj ostane neizbrisljiv v zgodovins-
ki knjigi. Iv. Vihar, nar., oddelek strojnih pušk. —
Na italijanskem bojišču je dne 20. maja padel juna-
ške smrti mladenič Matija Slokan, doma iz Žer-
vinc v pri Ormožu. — Iz Celja je 22. julija do-
šla vest, da je za boleznijo, dobljeno na bojišču, v
celjski bolnišnici umrl vrli mladenič Ferdinand Sen-
ekovič, doma od Smarjete ob Pesnici. Prepe-
ljali so ga v domačo župnijo, kjer je bil v nedeljo,
dne 23. julija, pokopan na domače pokopališče ob o-
gromni udeležbi. — Dne 29. junija je bil na laškem
bojišču smrtno zadet od sovražne krogle desetnik F.
Jurša, doma od Sv. Ruperta v Slov. gor. —
Dne 9. julija je smrt pobrala na Pilštanju pri-
dnege mladeniča Jožefa Topliškega v Gostinci, starega
še le 26 let. Akoravno ni bil vojak, poklican je bil v
črnovojniško službo, v tovarno v Bruku, kjer se je
močno prehladil. Bil je zvest naročnik „Slovenskega
Gospodarja.“ — Kakor se je sedaj izvedelo, je smrt
pobrala na južnem bojišču Alojzija Tacer že dne 21.
decembra 1915. Zašel od izdajalske sovražne kro-
gle, je izdihnil svoje mlado življenje še le v 22. letu.
Poznan je bil daleč naokrog kot priden, vrli mlade-
nič; bil je dobre volje, šaljiv in prijazen, vse ga je
rado imelo. V njegovi knjižici so bile zapisane zelo
pomenljive besede: Na moj grob ne bote rožic sadili,
jih ne s solzami kropili. Prišla bo spomlad vesela,
spet bo travca zelenela, a te včakal jaz ne bom! —
Dne 3. julija je na italijanski fronti padel kadet Jo-
sip Klobasa, brat č. g. Andreja Klobasa, kaplana
pri Sv. Jakobu v Slovenskih goricah. Padli kadet je
bil doma od Sv. Anđraža v Slovenskih goric. —
Vsem za domovino padlim slovenskim junakom trajen
spomin!

Tedenske novice.

Cesar. Iz bližnje cesarjeve okolice se poroča,
da se cesar že delj časa kljub slabemu vremenu iz-
borno počuti in dobro izgleda. Nekaj časa že hodi
cesar pri ugodnem vremenu ob 8. uri zjutraj po vr-
tu na kratek izprehod. Svojo običajno hrano spreje-
ma cesar z dobrim tekom in kad navadno po obedu
lahko smodko, vrste „Regalia Media.“

Sv. Oče bo zopet prosil. Iz Kristijanije (Nor-
veško) poročajo, da bo Sv. Oče na drugo obletnico
vojske zopet pozival narode in njih vladarje, da naj
sklenejo mir.

Nov grob za Leona XIII. List „Neues Wiener
Journal“ poroča, da so v soboto, dne 22. julija, po-
polnoma na tihem prenesli truplo papeža Leona iz
začasnega groba, kjer je počivalo od leta 1913, v le-
vo ladjo cerkve sv. Petra.

40letnico mašništva letos obhajajo sledeči vlč.
gg.: Andrej Fekonja, vpokojeni župnik z Buč pri
Kozjem, sedaj v pokoju v Sočtanju; Matija Karba,
župnik in duhovni svetovalec v Zrečah; Andr. Pod-
hostnik, župnik v Rečici v Savinjski dolini. Jubilan-
tom še na mnoga leta!

25letnico mašništva je obhajal te dni preč. g.
Štefan Koejan, plebanoš v Števanovcih na Prekmur-
skem.

Duhovniške vesti. Župnijo Dobje je dobil on-
dotni provizor č. g. Iv. Žagar. — Prestavljen je č. g.
kaplan Avg. Šparl iz St. Pavla v Sav. dolini k Sv.
Magdaleni v Mariboru. — Nameščena sta čč. gg.
novomašnika Franc Satler kot kaplan v St. Pavlu v
Savinjski dolini in Milan Slaje kot kaplan pri St. Pe-
tru pri Radgoni.

Spremembe pri frančiškanih avstrijske redov-
ne pokrajine. V Gradec pride o. Adjut Slatiboud kot
pomožni kaplan na Karlovo; v Marija-Enzersdorf je
prestavljen o. Remigij Knez kot konventnikar in pri-
digar; v Marija-Trošt pri Gradcu pride kot gvardi-
jan in župnik o. Begnij Binder, o. Antonij Čuček pa
kot konventnikar; v Gleichenberg pride o. Konrad
Klose kot katehet.

24 novih maš na en dan. V dunajski nadško-
fiji je slavilo dne 23. julija 24 novomašnikov svoje
primicije.

Za Rdeči križ. Na primiciji č. g. Franca Sat-
ler v Čagoni pri Sv. Antonu v Slov. gor. se je na-
bralo za Rdeči križ 44 K.

Na primiciji veleč. gosp. Fr. Tovornik v Št.
Vidu na Planini se je nabralo za Dijasko kuhinjo
v Mariboru 50 K. za Rdeči križ pa 16 K 46 v.
Hvala!

**Knjiga „Slovenische Kriegs- und Soldaten-
lieder“**, ki jo je izdal dr. Rudolf pl. Andrejka, je v-
zbudila tudi že na Dunaju obilo pozornosti. Sprejeta
je bila v dunajsko vojno razstavo ter se ondi tudi
prodaja. „Neues Wiener Tagblatt“ z dne 18. julija t.
l. prinaša tem povodom o knjigi zelo prijazno poro-
čilo. Veseli nas, da bo po tej zaslužni knjigi širši

svet spoznal dosedaj tako malo znani slovenski na-
rod in njega vrline. (Knjiga se dobiva tudi v proda-
jalni tiskarne sv. Cirila v Mariboru in stane 3 K, s
poštnino vred 3 K 20 v.)

Nova, zelo potrebna knjiga za vojake je ravno-
kar izšla v Mariboru pod naslovom: **Nedelj-
ski evangelji s kratko naobračto zlasti v
korist krščanskim vojakom.** Knjižica je izšla na
stroške kn. šk. lav. ordinariata. Vojaki nimajo pri-
ložnosti vsako nedeljo in praznik slišati sv. evan-
gelja in njegove razlage. V imenovani knjižici pa
najdejo za vsako nedeljo in praznik evangelij in
kratko, jedernato razlago evangeljskih nauk. Knji-
žica bo torej vsem vojakom dobro došla. Vojaki,
sežite po krasni knjižici in prebirajte jo pridno v
svoj dušni blagor in tolažbo! Knjiga se do-
bi edinole v knezoškofijski pi-
sarni v Mariboru, Stolni trg št.
19 in se naj tam naroča. Cena 25 v.

Dve leti vojske. Jutri, dne 28. julija, bo pre-
teklo dve leti, kar je izbruhnila sedanja svetovna
vojska. V torek, dne 28. julija 1914, ob 4. uri popol-
dan, je avstro-ogrsko vlada napovedala Srbiji vojs-
ko in takoj nato so pričele ob srbski meji govoriti to-
povi in puške. Nato je dne 1. avgusta Nemčija napo-
vedala Rusiji vojsko. In tako je sledila ena evropska
napoved drugi, dokler ni bila skoro cela Evropa v
ognju. Od vseh strani so planili zemljelačni in hi-
navski sovražniki po nas, a niso nas zmagali. Pod-
jarmili smo si Srbijo, Črnogoro in Poljsko. Sovraž-
nik ima le manjše dele naše zemlje zasedene. Naše
armade zmagujejo na vseh frontah. Dve leti, ki jih
imamo za seboj, je doba največjih in najbolj krvavih
dogodkov svetovne zgodovine. Na tisoče in tisoče vr-
lih mož in mladeničev je prelilo svojo kri za drago
domovino. Slovenci smo se v tej krvavi borbi izka-
zali kot neprecenljivi stražarji in branitelji naše Av-
strije. Slovensko ime, imena slovenskih junakov bo-
do pisana z zlatimi črkami v veliki svetovni zgodovi-
ni, ki bo opisovala sedanje krvave dogodke. Vse se
povprašuje: Kje je zarja miru? A nihče še ne ve od-
govora. Zaupajmo v božjo pomoč, vstrajajmo v tej
strašni borbi in prosimo Boga, da nakloni naši Av-
striji slavno zmago in srečen mir njenim narodom!

Boj za kapelico. „L. V.“ poroča: Na južnem
Tirolskem je topniška baterija iskala zavetja pred
ludo nevihto. Ognjičar, ki je bil v civilnem življen-
ju hud socialdemokrat, je s silo vlomil vrata Mariji-
ne kapelice ob cesti in je hotel postaviti svojega ko-
nja v kapelico. Drugi podčastnik je odločno ugovar-
jal temu početju, češ, Marijino svetišče ni pripravno
za konjsko stajo. Ker mu je ognjičar grozil, se je
podčastnik odstranil. Ni še preteklo dve minuti od
tega, že je priletela sovražna granata in je treščila
naravnost v kapelico, kjer je ubila ognjičarja in ko-
nja. In glej čudo — Marijini podobi in kapelici se
ni nič zgodilo.

**Kjer stojijo Slovenci, tam ni sovražnega pro-
diranja.** Č. g. vojni kurat Alojzij Rezman piše pro-
fesorju g. dr. Medvedu dne 9. julija: Danes imamo
zopet miren dan in zato se zopet oglašam. Predvsem
hvala ti lepa za kartico ob godu. Jaz sem hvala Bo-
gu zdrav in osebno ne pogrešam ničesar. Slučaj je
nanesel, da smo v neposredni bližini trije tvoji u-
čenci iz tega leta: Rihtarič kot živinozdravnik,
Turnšek kot poročnik in moja malenkost kot kurat.
Naši možje in mladeniči so zlato! Zajemajo iz glo-
bokega vira sv. vere so močni v prenašanju težav,
hrabri v boju, vdan v smrtni uri. Kjer stojijo Slo-
venci, tam ni sovražnega prodiranja! Dne 29. junija
smo zgubili junaka Dalmačina, stotnika Kisvarday.
Mogoče si ga poznal. Čizek zdrav in blizu mene. Is-
krene pozdrave!

Naš vojni tovariš. Iz Fazane pri Poli nam pi-
šejo slovenski črnovojniki: Nekaj nevsakdanjega je
bilo pred vojsko, če sta se srečala dva vojna tovari-
ša. Videl si, kako sta si podala roke in se vprašala:
„Se pomniš, kako smo se na Laškem ali na Pruskem
imeli?“ A zdaj po vojski ne bo tako svidenje nič ne-
vsakdanjega. Vsi si bomo vojni tovariši. Enega pa
si še moramo posebno dobro v spominu obdržati.
Kaj, ali „Slovenski Gospodar“ ni naš zvesti vojni to-
variš? Povsod nas najde, Povsod, posebno pa nam
vojakom je v veliko tolažbo in razvedrilo. Kako smo
ga veselili, ko pride redno v soboto ali nedeljo k nam.
Zato pa ostane on naš vojni tovariš tudi po vojski!
Pozdravljamo vse naše vojne tovariše, naše ljube do-
mače in znance! Alojzij Sever, Ludovik Puklovec,
Jožef Šek in Martin Sever.

Zlato kolajno je dobil dne 8. julija narednik
Anton Podgorelec od 12. stotnije 87. pešpolka za hra-
brost v boju na Konstazini dne 21. maja t. l.

Odlikovane! pri e. in kr. pešpolku št. 87, 12.
stotnija, 4. voj. Z bojišča se nam piše: Četovodja F.
Barbej, doma iz Ljubnega v Savinjski dolini, je bil
že tretjič odlikovan. Decembra lanskega leta je dobil
najvišje pohvalno priznanje. Dne 16. januarja 1916

je bil odlikovan z zlato in sedaj z bronasto svetinjo za hrabrost. Desetnik Kink Mihael, doma iz Vidma ob Savi, je bil odlikovan sedaj drugič s srebrno svetinjo II. vrste za hrabrost. Četovodja Filipič Franc, doma iz Kokorič pri Ljutomeru, je bil odlikovan s srebrno svetinjo II. vrste za hrabrost. Pešca Podgorlec Rudolf in Vrabl Franc, doma iz Veličan pri Ormožu, sta bila odlikovana s srebrno svetinjo II. vrste za hrabrost. Z bronastimi svetinjami za hrabrost so bili odlikovani: četovodja Ocvirk Matevž, desetnika Kaner Jožef in Pajer Vinko, poddesetnik Pocajt Ivan; pešci: Jevšenak Konrad, Kozole Ivan, Černeč Franc, Brilej Franc in Mlakar Franc. Najvišje pohvalno priznanje je dobil pešec Kokot Maks. — Slovenske matere ste lahko ponosne na svoje sinove junake, kateri prelivajo kri tukaj na bojišču. Srčne pozdrave pošiljajo vsem v domovino pisci teh vrstic: Mihelič Franc, Pečnik Franc, Urbajšek Franc in Muhič Jožef.

Slovenska alpinca pozdravljata. Piše se nam: Ranjena v hudem boju, leživa v ogrski bolnišnici. Kot nesposobna za fronto sva se poslovila od dragih nam tovarišev-sobojevnikov. Naročili so nama, naj v njih imenu pozdraviva vse slovenske fante in dekleta. Prevelika knjiga bi morala biti, ako bi hotela popisati vsaj nekoliko življenje alpincev v vojski. Zatorej samo: „Kjer hrabrost naša in zvestoba v vojski v bran stoji, beži takoj sovražna zloba, jo naša, jim že znana moč pōdi.“ Ulčnik Ivan, desetnik, iz Draževasi pri Konjicah, in Hrašnan Martin iz Šoštanj.

Pozdrav z južnih Tirol. Podpisani pošiljajo iz južno-tirolske fronte iskreno-domoljubne pozdrave vsem dragim rojakom, domačim, prijateljem in znancem. Vsevečni, daj nam zaželjeni mir in ž njim srečno vrnitev k svojim dragim! Na zdar! Četovodja Franc Vidovič od Sv. Vida na Dravskem polju; četovodja Ignac Cizerl od Sv. Urbana pri Ptujju; poddesetnik Josip Munda od Sv. Tomaža pri Ormožu; poddesetnik Franc Jekl, Novacerkev pri Celju; Alojz Minarič od Radgone, vsi od 10. stotnije, pešpolka št. 87.

Junaki 47. pešpolka pozdravljajo. Z bojišča nam pišejo: Iskrene pozdrave vam pošiljamo mi slovenski fantje 47. pešpolka, 12. stotnije. Vaš list z velikim veseljem sprejemamo. Desetnik Maček Andrej, desetnik Zelzer Ignac, poddesetnik Sternač Alojzij, Šauperl Janez, Teršavec Ferdinand, doma od St. Ilja v Slov. gor.

Vojaški dopusti. Iz Posavja se nam žene pritožujejo, da mnogi vojaki, ki so doma čisto sami zase in nimajo družine, dobijo daljše dopuste, možje-poseselniki pa ne, da bi pomagali pri nujnem delu. Mnoge tudi podpore ne dobijo, čeravno so je krvavo potrebne. — Dostavek uredništva: Glede dopustov je najbolje, da napravite doma dobrotemeljeno prošnjo na poveljstvo oddelka, pri katerem mož služi. Prošnja naj občinski urad potrdi in priporoči ter jo tako vpošljite na možev naslov, da jo pri raportu predložijo. Glede podpore pa je najbolje, da se napravi nova prošnja.

Deželna komisija c. kr. avstr. zaklada za vdove in sirote po vojakih. Ekselencija grof Clary je poklical v to komisijo kot zastopnika štajerskih Slovencev dež. odbornika dr. Karola Verstovška.

Invalidi Slovenskega Štajerja. Opozarja se invalide, da se lahko obračajo v vsakem slučaju na deželnega odbornika dr. Verstovška, kadarkoli potrebujejo kake pomoči ali pa nasvetov. Dr. Verstovšek je v vseh teh odsekih in ima vpogled v zares velikansko delo in oskrbovanje invalidov v deželi, za katere se je že prav mnogo dobrega storilo.

Pogrešajo se. Mihael Hlep je služil pri vojaškem vezbalnem oddelku v Žaleu in je bil potem prestavljen na Srednje-Štajersko v Vildon. Bil je doma iz Velenja in si je v vojskineh časih kupil posestvo pri Velikovecu na Koroškem. Njegov naslov je bil: Mihael Hlep, 4. stotnija, 15. pešpolk. Odgovor prosi sestra Marija Jeromel, poseselnica pri Velenju.

Zasebni poštni zavoji vojakom na bojišče. Trgovinsko ministrstvo razglašja, da je stalno dovoljen zasebni poštni promet z vojnimi poštami št. 11, 39, 51, 125, 149, 186 in 239; na vojne pošte št. 335, 510, 514 in 517 se pa smejo oddati zasebni poštni zavoji samo ob ponedeljkih, torkih in sredo. Popolnoma je pa ustavljen promet z zasebnimi poštnimi zavoji na vojne pošte št. 115, 170, 180, 234, 264, 265, 274 in št. 341.

Ropar ali dezertar? Vedno pogosteje se slišijo pritožbe, da se po gozdovih občin Črmlenšak, Gočovski in Bišečki vrh v Slovenskih goricah klati neki neznan mož in nadleguje prebivalce v samotnih lišah. Ako je na teh govorcih kaj resnice, naj se cela stvar takoj javi pristojnim orožniškim postajam pri Sv. Lenartu, Sv. Trojici v Slov. gor., ali pri Sv. Urbanu nad Ptujem.

Gospodarske novice.

Novo najvišje cene za špeh in svinjsko mast. Štajersko cesarsko namestništvo je določilo za špeh in za svinjsko mast pri prodaji na drobno sledeče no-

ve najvišje cene: Za nespuščeno sirovo svinjsko mast in za sirov, neprekajen in neosoljen špeh 8 K 60 v kilogram, za spuščeno svinjsko mast 9 K 40 v, za namizni špeh s kožo (sirov ali osoljen) 8 K 80 v, za namizni špeh s kožo (povojen) 9 K 30 v, za nahrbtni špeh in špeh v kosih (sirov ali osoljen) 9 K 40 v, za nahrbtni špeh in špeh v kosih (povojen, posušen in papiriran) 9 K 60 v, za mesni špeh 9 K 60 v. Pri prodaji kake druge, zgoraj ne označene vrste svinjske masti in špeha se za kilogram ne sme zahtevati ali plačati več kakor 8 K 60 v.

Vporaba mleka omejena. Cesarska namestnija je z ozirom na rastočo pomanjkanje mleka določila, da se v mestih in občinah: Gradec, Maribor, Celje, Ptuj, Ljubno na Gornjem-Štajerskem, Bruck, Mürz-zuschlag, Knittelfeld in Judenburg in v vseh onih občinah, ki spadajo pod kako kopalniško okrožje, v času od 2. do 7. ure zvečer po gostilnah in drugih točilnicah ne sme točiti mleko ali pa primešavati h kavi ali kakemu drugemu jedilu. Za občine, ki prej niso imenovane, lahko okrajno glavarstvo izda tozadevne odredbe. Kdor se ne bo držal vladnih predpisov, se bo strogo kaznoval. Na deželi je vporaba mleka prosta.

Skrbite za semena! Radi vsled vojske povzročene razmerje prihodnjega spomlad veliko pomanjkanje različnega semena; posebno deteljnega, solatnega in špinačnega semena bo primanjkovalo. Pozivamo vrtnarje in lastnike vrtov in njiv, da vse razpoložljive rastline omenjenih vrst pustijo za seme, katero bo imelo spomlad izredno lepo ceno. Semenske rastline se naj do dobra dozoriijo, kajti le zrelo seme daje dober pridelek.

Kako naj obvarujemo živino na paši pred strelo? Vsako leto vdari strela sedaj tu, sedaj tam med čredo in povzroči živinorejcu neizmerno škodo. Zlasti se dogajajo take nesreče tam, kjer so pašniki omeječni namesto z lesenim plotom zaradi cenosti le z žico, ki pa je kakor znano dober prevodnik za elektriko. Ako vdari strela v žico, leti po celi njeni dolžini, dokler ne najde mesta, da spodrsne v zemljo. Živino, ki se ob tej priliki naslanja ob žico, ali stoji v njeni bližini, usmrti strela. Kakor nas učijo izkušnje, sili živina ob hudi uri k plotu in le enkratna strela lahko pokonča kmetu vso živinico. Kaj dobro je, če žičnati plot navmes na večih mestih nadomestite z lesenim le v dolgotni nekaj metrov. V ne prevelikih presledkih napeljite žico v zemljo. Ta zveza med žičnatim plotom in zemljo naj bo napravljena skrbno in jo tekom let večkrat pregledajte. Omotajte žico žičnatega plota z debelo žico, katera obstoji iz večih žic, jo porinite nad meter globoko v zemljo in tamkaj pa razpeljite posamezne dele te žice narazen, da se strela lahko v mokri zemlji porazdeli. Oba odpomoka staneta tako bore malo, da si lahko da vsak kmet to napraviti. Opomnimo še, da je meso od strele zaletih živinčet vžitno, treba jih je le takoj zaklati: krv naj čim največ odteče.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Žalcu so ponujali hmeljski prekupci za tuj hmelj 50—70 K za 50 kg, a lastniki hmeljskih zalog držijo svoje zaloge, dobro vedo, da ne morejo pri tem v oči gledati obetajoči se letošnji slabi hmeljski letini ničesar izgubiti, marveč samo pridobiti. Stanje čeških hmeljskih nasadov je nepovoljno, kar je povzročila dolgotrajna suša in pozneje veliki nalivi. Tudi mrčes je hmelju zelo škodoval. Isto velja o hmelju v drugih avstrijskih kronovinah. Tudi hmeljarji v Savinjski dolini niso z nasadi hmelja posebno zadovoljni, zlasti rani hmelj je v razvoju precej zaostal. Nekoliko boljše obeta pozni hmelj, treba le ugodnejšega vremena, kakor je bilo hosedaj.

Škoda po toči. Davčna oblast je v mariborskem okraju naročila občinskim uradom, naj občine same precenijo škodo, ki jo je napravila toča. Župani naj cenilne sezname natanko po parcelah uredijo in navedejo vse parcele, ki so poškodovane. Naj se ne piše samo koliko znaša škoda na pridelkih v odstotkih, ampak koliko znaša skupna škoda. N. pr.: »V vinogradu parcela št. . . . last Martina Hernah, znaša škoda 300 K.« Cenilni seznam se naj takoj vpošlje davčni oblasti. V zapisniku se naj navede višočina skupne škode v občini in ali se prosi za odpis davka, podpora v meniju, živilih ali v denarju.

Bodolitat — nadomestilo za galun. Ker je zaloga galuna postala že prela, pride nam kaj prav nadomestilo zanj, takozvani „Bodolitat“, kojega prodaja tovarna za kemične izdelke v Reki. Ta izdelek je bistveno žveplenokisla glina, koja tvori tudi ravno učinkujoč del galuna. Bodolitatu moramo dati v primeri z galunom iz večih razlogov prednost. Kakor so pokazali v S. Mihele ob Adiži izvedeni poizkusi, prime se boljše Martinjeva zmes lističja in grozdčja, ako vporabljam Bodolitat mesto galuna ravno iste teže; kajti Bodolitat vsebuje krepkeje učinkujočo spojino gline nego galun ravnoiste teže. Kljub temu je Bodolitat bistveno ceneji. Kar pa moramo še posebej omeniti, je okolnost, da se izredno lahko razmoči; celo kosi v velikosti orehov ravno tako razpadejo v vodi z navadno temperaturo, kakor modra galica. Bodolitat lahko napolnimo bodisi samega, bodisi skupno z bakreno galico v vrečo ter obesimo v vodo, da

se razmoči. V vreči konečno najdemo ostanek 1,5 do 2%, ki se ne raztopi. Da pripravimo zmes, obstoječo iz Bodolitata, modre galice in apna, je najprimernejše, če vzamemo enak del bakrene galice in Bodolitata; apna ni treba več nego za zmes modre galice in galuna. — Ravnatelj J. Schindler v S. Mihele ob Adiži.

Razne novice.

Čudna rešitev. Vojak piše: Mojemu tovarišu je priletela italijanska krogla v prsi in zadela v rožni venec in beležnico, katera je nosil v žepu. Rožni venec je krogla raztrgala in predrta tudi beležnico, nato pa rahlo obtičala v mesu, tako, da si jo je mogel sam odstraniti. Imel je le lahko rano. Podobnih slučajev se je že mnogo zgodilo.

Zajec na drevesu. V Orvietu na Italijanskem je bil vpoklican v vojake neki Simon Ciricofolo, ki pa ni imel prav nobenega veselja, da bi pomagal odreševati neodrešene kraje. Pozivnico je mirno vtaknil v žep, vzela puško na ramo, se oskrbel s patroni in s hrano ter splezal na visoko in košato kostanjevo drevo, kjer si je napravil ležišče in streho z namenom, da ostane na drevesu tako dolgo, dokler bo trajala vojska. Vsi opomini, spraviti z dobra tega zajca z drevesa, so ostali brezuspešni, vstrelil je vsakega, ki se je približal drevesu. Bil je skozi več tednov strah tamošnje vojaške straže. V temni noči je zapustil svoje drevo, da bi se vode napil v bližnjem potoku. V tem hipu ga zgrabita dva italijanska vojaka in vnel se je boj za življenje in smrt. Z ostro britvijo je hudo ranil vojaka. Še le ko je dobil strel v nogo, se je vojakoma posrečilo ga zvezati. Za kazen so ga spravili v najsprednejši strelski jarek, kjer so lahko nanj ponosni!

Mir v letu 1916? Neka modra glava je našla povod za prerokovanje miru v številki 17. Januarij leta 1916 je bil 17. mesec svetovne vojne, Nemško cesarstvo je bilo ustanovljeno leta 1871; če se seštejejo posamezne številke tega leta, je skupna svota 17. Številko 17 pa tudi dobimo, če seštejemo posamezne številke tekočega leta 1916. Pa to še ni vse! Če seštejemo po vrsti vse že umrle pruske vladarje, namreč: Friderik I., Friderik Viljem I., Friderik II., Friderik Viljem II., Friderik Viljem III., Friderik Viljem IV., Viljem I. in Friderik III., tedaj dobimo zopet številko 17. Pomenljivo številko 17 pa tudi najdemo, če seštejemo pridevne številke sedaj vojskujočih se vladarjev: dokaz: Franc Jožef I., Viljem II., Ferdinand I., Jurij V., Nikolaj II., Albert I., Viktor Emanuel III., Peter I. in Nikita I. — Torej morda vendar mir v letu 1916 . . .

Kakoršna mati taka hči. Hčerka se rada oblači v materino krilo. — Hčerka ubira materine stopinje. — Če je mati spaka, rada je hčerka tudi taka. — Kakor mati prede, tako hči tke. — Pridna mati v zgojijo leno hčer. (Če mati sama vse počela, se hči ne privadi delu.) — Če matere ni doma, hči skozi okno zija. — Dobra je hči, če se o nji malo govori. — Od hčere smrt se obžaluje le nekaj dni, slaba možitev pa vse življenje greni.

Dopisi.

Maribor. Dne 7. avgusta bodo z zvonika bazi-like Matere Milosti odstranili zvonove, ki so določeni za oddajo vojaški upravi.

Maribor. Dne 24. julija je umrl zasebnik Fran Divjak, star 80 let. Bil je rodom iz Frama.

Maribor. Dne 22. julija zjutraj so videli na vrtu v Perkovi ulici v Mariboru velikega divjega kozla. Ko je zagledala žival nekaj ljudi, jo je takoj pobrisala v smeri proti Pohorju. Pravijo, da je streljanje v južno-tirolskem gorovju pregnalo žival iz on-dotnih krajev.

Sv. Peter pri Mariboru. V nedeljo, dne 16. julija je prišla na našo Gorec pod vodstvom svojega dušnega pastirja vlč. g. duhovnega svetovalca Jerneja Frangež, lepa procesija od Sv. Marjete k pozni službi božji. Vse se je čudilo, kje se je toliko pobožnih romarjev vzelo. Pa to ni čudno, saj je vse hitelo, kar je le moglo od hiše, k Materi gorski prosit za slavno zmago in ljubi mir naših domovini in skrajšnjo srečno vrnitev svojih ljubih in dragih. Romarjev je bilo blizu 600, med temi 50 belooblečenih deklic z družbino zastavo. Med sv. mašo jih je prejelo veliko sv. zakramente. Ker je bil isti dan ravno god karmelske Matere božje, koje škupulirska bratovščina je kanonično uvedena v gorski cerkvi ter se ta dan v takih cerkvah dobi popoln odpustek tolikokrat, kolikor vstopi, kdor nosi škupulir, v cerkev in moli tam po namenu Sv. Očeta, torej ravnatako, kakor na porcijunkolovo, je ostalo veliko romarjev pri večernicah. Še dolgo po tistih so molili in prepevali v prijazni gorski cerkvi. Lepo je bilo tu! Težko pa nam je bilo, ko smo slišali veselo zvonjenje. Mogoče je bila šmarječka procesija zadnja, katero so pozdravljali gorski zvdnovi!

St. Ilj v Slov. gor. V nedeljo, dne 23. julija, je bil naš pristaš Franjo Freiham namesto umrlega Jožefa Draž enoglasno izvoljen za cerkvenega ključarja.

Brezule pri Mariboru. Naš rojak Celofigan nam piše: V zaledju ne veste, kak je naš položaj in kakšne hribe mi vse prelazimo. Seveda storimo vse voljno za cesarja, domovino in za boljše bodočnost na-

ših potomcev. Prehodil sem že lepi del polentarskega ozemlja, videl sem tam grozno dosti vojnega gradiva, velike topove, municije itd. Lah je moral ob naši ovenzvi tako naglo bežati, da ni imel časa vzeti svoje robe seboj. Od tistega časa je z gromenjem topov obmolknil. Tudi tisti aeroplanski pliči v zraku nas zalezujejo, ali naša izborna artilerija tu pa tam posveti v zrak opazovalcu, da se s svojim letalom obrne na vznak in prileti na zemljo. Pozdravljam vse somišljenike in svojece v domovini. Bog vam daj lepo vreme in dobro letino, da bomo imeli mi dosti živeža, da bomo s polno močjo dokončali enkrat vojsko. Na prav veselo svidenje vam kliče poddesetnik V. Celofiga.

Veržej. Izredno čast je imel ljutomerski okraj od 8. do 16. julija. Imel je pozdravljati v svoji središni prevzvišenega gospoda knezoškofa naše lavantinske škofije dr. Mihaela Napotnik. Delili so namreč v našem dekanatu zakrament sv. birme. Dne 14. julija so prišli tudi v Veržej. Pripeljali so se iz Ljutomer na večer. Trg je bil ves v zastavah. Drugega dne se je pričela v okrašenih farni cerkvi sv. birma. Sv. maša, ki so jo služili Nadpastir, je bila dobro obiskana. V krasni pridigi, ki je sledila sv. maši, so Prevzvišeni v prelepem slogu razlagali besede Makabejske matere: „Sin, pogledj nebo in zemljo in pomisli, da je iz nič Bog vse to ustvaril.“ H koncu so omenili, da ta dan končajo svoje birmovanje v ljutomerskem okraju, izrekli še posebno zahvalo navzočemu dekanatskemu administratorju, duhovnemu svetovalcu preč. g. M. Meško, župniku v Kapeli, in javno imenovali svojim duhovnim svetnikom navzočega deželnega poslanca preč. g. Ozmeča, novega ljutomerskega župnika. Po pridigi in po mrtvaških molitvah za rajne se je pričela sv. birma, ki je trajala razmeroma le kratko časa, kajti birmancev je bilo komaj 112. Opazili smo med njimi tudi odrasle mladeniče in dekleta iz bližnje Ogrske. Proti večeru tistega dne so se prenesli ostanke sv. mučenikov v slovesni procesiji v kapelo Marijanišča na za to določeni prostor. Duhovščina, nji na čelu gospod knezoškof, je opravila na to po predpisih obredne molitve pred ostanke sv. mučenikov, nakar je sledil blagoslov z Najsvetejšim. Drugo jutro se je pričel slovesni obred posvečevanja oltarja Žalostne Matere božje ob 8. uri. Kapela, dasiravno precej prostorna, je bila polna pobožnega ljudstva, ki se je steklo iz vseh strani, posebej iz Ogrske. Po sv. maši, ki so jo služili na novo posvečenem oltarju, so blagoslovili Prevzvišeni krasni Križev pot, dar velike salezijanske dobrotnice. Prevzvišeni knezoškof so molili sami skupno z ljudstvom sv. križev pot, kakor bi hoteli s tem dati zgled, da tudi mi radi opravljamo to lepo pobožnost. Ura je že zdavna bila poldna, ko je bil tudi ta obred končan. Ljudstvo pa je želelo še slišati besedo višjega Nadpastirja, toda kapela je bila premajhna, zato so se odločili Prevzvišeni za pridigo na prostem. Pred oltarjem Marije Pomočnice, ob hodniku, se je postavil oder. Ljudstvo je hitro napolnilo prostorno dvorišče. Kakor ovčice dobrega pastirja, je obstopilo ljudstvo višjega Nadpastirja, ko se je prikazal na odru, da govori dušam, željnim večne hrane, besede nebeškega življenja. „Okrog šeste ure zvečer so se prevzvišeni knezoškof poslovili od nas, potem ko so podelili vsem prebivalcem zavoda in dobrotnikom ter dobrotnicam svoj nadpastirski blagoslov. Neizbrisni nam ostanejo v spominu prelepi dnevi sv. birme in bivanja prevzvišenega Nadpastirja med nami. Bog jim poplačaj ves trud in požrtvovalno delovanje!“

Konjice. Konjiška čebelarica podružnica priredi v nedeljo, dne 30. t. m., ob 3. uri popoldne, v prostorih kmet. podružnice v Konjicah, združeno s kmetijsko podružnico zborovanje. Predavala bodeta potovalna učitelja gg. Goričan in Jurančič. Pridite!

Zreče. (Jubilej.) Sredi bojnega šuma obhaja letos naš preč. g. župnik popolnoma na tihem 40letnico svojega mašništva. V svoji skromnosti je mislil širši javnosti prikriti, da že 40 let neumorno obdeluje vinograd Gospodov. A dolžnost hvaležnosti nam nareka, da se njegovo 40letno delovanje na tem mestu vsaj omeni. Kajti 40letnica vnetega dušnopastirskega dela je pri njem ob enem 40letnica marljivega časnarskega dela. Zlasti naša lista „Slovenski Gospodar“ in „Straža“ imata v njegovi osebi staroznanega založnika in neutrudljivega širitelja. Koliko ti-soč teh listov je že šlo tekom teh let skozi njegove roke med ljudstvo, je pač nemogoče niti blizu preceniti. Takozvana politična klop v župnišču se kar šibi vsak teden pod težo novođošlih listov in vidno veselje se bere č. g. župniku iz obraza, ko pridrvi iz šole mladina ter nese veselih obrazov do zadnje koče naše liste in z njimi naše ideje. G. župnik je pa kot vnet dopisnikar razumel tudi trajno ohraniti med ljudstvom zanimanje za naše liste. In da svojega časnarskega peresa še sedaj ni odložil iz rok, skoro ni treba omenjati. Mi Zrečani preč. g. župniku ob priliki 40letnice še posebej izrekamo zahvalo, ker je večina teh let nese veselih obrazov do zadnje koče našega in napredek. Kako vsestransko je pa to delo bilo, je razvidno že iz tega, da nosi g. župnik že dolga leta na svojih ramah tudi precejšnji del občinskih skrbi. Vlč. g. jubilanu želimo iz srca, naj mu Bog da še mnoga leta tako plodonosno delovati med nami!

Zetale. Črnovojnik Anton Topolovec nam piše z ruske fronte: Po parmesečnem počitku sem prišel zopet v boj. Veliko je še pri nas takih, ki še niso

slišali žvižganja topovske krogle in tudi ne brenčanja železnih sršenov. Zategadelj se nekateremu malo čudno zdi ter me vpraša: „Kaj pa je to?“ A jaz, že vajen tem stvarim, mu odgovorim: „To so 18 cm topovi, a to je smrtonosna puškina krogla.“ Mi može in fantje smo tukaj v bojni črti za rešitev domovine, a uboge žene se tudi mučijo doma s svojimi otroci za vsakdanji kruhek. A bodite potolažene, vse enkrat mine. Imejmo zaupanje, da bo tudi minila ta strašna vojna. Torej, drage žene, ne obupajte v teh hudih časih, kakor tudi mi ne obupamo, kadar pride naskok na sovražnika. Mnogo pozdravov iz krvavega polja!

Zibika. Za svojo hrabrost sta bila odlikovana s srebrno kolajno desettin Jurij Jančič, ki je dobil kolajno I. razreda, poddesetnik Martin Guzej pa kolajno II. razreda.

Sv. Stefan pri Žusmu, Anton Šalober, kateri se bojuje na južnem bojišču, piše: Sedaj sem na visokih gorah in pazim na italijansko polento, da mi ne uide čez lonec. Da se ne prismođi, jo pa zmirom dobro mešamo z železno in svinčeno kuhljo. Pokanju topov in žvižganju krogel sem se že popolnoma privadil in bolj kot poka, ljubše mi je. Kako bomo tolkli laško polento, bom že še pisal. Vse Slovence prisrčno pozdravljam!

Štore. V tukajšnji livarni za železo zaposlenemu delavcu Martinu Savšek je padel pri premikanju dvigala kos železa tako nesrečno na desno nogo, da mu jo je popolnoma zdrobilo. Težko poškodovanega so spravili v celjsko bolnišnico.

Gornja Ponikva. Četovodja Mihael Sređenšek piše s tirolskega bojišča: Laške granate vseh kalibrov nas obsipavajo. Tudi laška infanterija je poskušala svojo srečo. Z glasnim vpitjem „Avanti!“ je napadala, a vsakokrat je morala bežati s krvavimi buticami. Marsikateri Lah je prišel v naše vjetništvo. Veliko so jih požrle naše strojne puške. Pri nas je malo bolje. Pri mojem vodju niso bile pretežke žrtve. Nekaj je težko, več pa lahko ranjenih; dva sta pa znorela. Vedna megla in sneg zabranjujeta nam tople solčne žarke. Vsem pevskim in bralnim društvom srčne pozdrave!

Posavje. V nedeljo, dne 6. avgusta, se vrši v Slovenskem Lurdu v Rajhenburgu velika vojna pobožnost. Pridigujeta mil. g. kanonik Moravec in vlč. g. dr. Medved. Več o tej slovesnosti na 8. strani današnje številke.

Zadnja poročila, došla v četrtek, 27. julija.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 26. julija.

Uradno se razglša:

Rusko bojišče.

Severno-zahodno od kraja Rožišče poskušeni poizvedovalni sunki, kakor tudi južno od Lubavečke izvršeni ruski napadi so se popolnoma izjalovili. 106 mož in 2 strojni puški so ostali v naših rokah. Južno od Lešniova smo pred številnejšim sovražnim pritiskom vzeli nazaj naše čete zadaj za odsek Boldurka. Zelo srditi, z močnim artilerijskim ognjem pripravljene ruski napadi ob obeh straneh železnice, pri Radzivilova so prinesli sovražniku po spreminjajočih se bojih, v katerih je imel zelo velike izgube, le nekaj nepomembnih vspehov.

Na ostali fronti nič pomembnega.

Italijansko bojišče.

Po težkih izgubah v zadnjih bojih južno od doline Val Sugana so opustili Italijani vsak nadaljni napad. Naše postojanke so ostale še tudi nadalje v zelo hudem sovražnem artilerijskem ognju. Dne 24. t. m. je izgubil sovražnik na samo enem odseku te fronte 200 do 1300 mrtvih in ranjenih, katera sedaj pokopava.

Na vseh ostalih frontah je položaj nespremenjen. Na nekaterih mestih je prišlo do hudih artilerijskih bojev.

Balkansko bojišče.

Ob reki Bojuzi artilerijski boji.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Rusija je zahtevala prehod ruskih čet skozi Rumunijo.

Iz Stockholma se poroča, da je Rusija kot škodnino za nameravano poslatev municije zahtevala, da dovoli Rumunija prosti prehod ruskih čet skozi rumunsko ozemlje. Rumunija je baje to držno ru-

sko zahtevo z ozirom na svojo neodvisnost odklonila, nakar so se pogajanja za dobavo municije razbila. Ako je ta vest resnična, potem Rumunija sploh ni dobila municije iz Rusije.

Iz Bukarešte se še poroča, da hočejo ruske čete s silo vdreti v Rumunijo. Vršili so se baje že spopadi z rumunskimi obmejnimi stražami. Rumunija je ozemlje ob Donavi proglasila kot vojno ozemlje. V Bukovini se vrše velika premikanja ruskih čet.

Tisza na severnem Ogrskem.

Ogrski ministrski predsednik grof Tisza je odpotoval dne 25. t. m. v komitata Marmaroš in Besterce-Nasod na severovzhodnem Ogrskem, ki so ogroženi po ruski armadi. Namen potovanja je, da potolaži tamošnje razburjeno prebivalstvo.

Vojni davek v zasedenih krajih.

Novi ruski upravitelj po Rusih zasedenih avstrijskih krajev namerava naložiti tamošnjemu prebivalstvu veliko vojno kontribucijo (davek).

Četverosporazumova ofenziva na Balkanu.

General Sarraill, vrhovni poveljnik četverosporazumovih čet pred Solunom, namerava, kakor se je te dni izjavil pri otvoritvi francoske šole v Solunu, pričeti v kratkem z ofenzivo.

Irski voditelj Casement bo usmrčen.

Iz Londona se uradno poroča, da bo znani irski voditelj Casement vendar le usmrčen. List „Daily Mail“ namreč poroča, da je Casementov zagovornik dobil obvestilo, da bo obsojenec dne 3. avgusta v pentonvilski ječi usmrčen.

Srbska vlada na Krfu.

Bivši srbski ministrski predsednik Pašič je odpotoval iz Rima na otok Krf, kjer se baje sedaj nahajajo tudi vsi drugi srbski ministri. Pašič je zadnji čas potoval v glavna mesta četverosporazumovih držav, kjer je prosjačil za pomoč Srbiji. Poročila iz Švice pravijo, da se med Italijo in Srbijo glede jadranskega vprašanja ni dosegel sporazum. Srbi in Italijani bi si radi delili Adrijo, ki je naša last.

P-čoln potopil veliko angleško vojno ladjo.

Iz Berolina se uradno poroča, da je nemški P-čoln dne 20. julija pred angleškim ladijskim opiralščem Seagaflov na Orknejskih otokih s torpedi napadel angleško veliko linijsko bojno ladjo in jo dvakrat zadel.

30 novih trgovskih P-čolnov.

Iz Haaga se poroča, da se gradi v Nemčiji 30 novih trgovskih P-čolnov, ki bodo baje še popolnejši kot je ladjica „Deucland“.

Kupčija med Ameriko in Dansko.

Danska je prodala Združenim državam Severne Amerike svojo posest na otočju med Severno in Južno Ameriko, imenovano „Danska Zahodna Indija“ in sicer za ceno 500 milijonov funtov. Na tem ozemlju stanuje kakih 40.000 prebivalcev. Danska je prodala svojo ameriško posest skoro gotovo radi tega, ker se je bala, da bi se sčasoma Anglija polastila iste.

Listnica uredništva.

Vinko R. Rajbelj: Glede podpore se znova obrnite na okrajno glavarstvo. Navedite vse potrebne podatke. Ako to nič ne pomaga, se obrnite do bližnjega pomožnega odbora za begunce, ki posluje skorpri vseh okrajnih glavarstvih. — Sv. Jakob, Sr. Marjeta, Zerovinci: Opisi preobširni, ker nam primanjkuje prostora. Vporabne izročili Strazi. — Dopisnike prosimo kratkih poročil. — Sv. Peter n. M. s.: Za to številko prepozno.

Gostilna

nasproti glavnemu mariborskemu kolodvoru, enonadstropna, s sobami za tuje, velikim in senčnatim vrtom za goste, velikim dvoriščem, lepimi kletmi, v hiši je pekarija, ki se tudi lahko vporabi za mesnico, se iz zdravstvenih ozirov lastnika prav poceni proda. Vpraša se pri lastniku Jožef Kukovič, Tegetthoff-ova ulica št. 53, Maribor.

Loterijske številke.

Gradec, dne 19. julija 1916: 83 40 81 30 72
Linc, dne 22. julija 1916: 35 59 25 6 62

Mala naznanila

Krojaškega pomočnika, spretnega sprejme v stalno delo pri prostem stanovanju in hrani Franc Turk, krojaški mojster na Ljubnem v Savinjski dolini. Plača po dogovoru. 471

Organist in cerkovnik, vojaščinu prost, želi nastopiti službo takoj. 469

Mlada, zdrava dovilja (Amme) se sprejme za mesec avgust k novorojenčku k odlični in premožni obitelji. Pismene ponudbe na upravnishvo Slov. Gosp. pod št. 160

Hiša na deželi z lepim vrtom se proda. Maribor Franstaundnerstrasse št. 68. 461

Dvenadstropna hiša z velikimi stanovalji v mestu, davka prosta nese na leto 3216 K, se proda. Lahki plačilni pogoji. Cena 40.000 K. Več pod „Hiša 192“.

Deklica, stara 17 let večša slov. in nemškega jezika v govoru in pisavi, želi stopiti v trgovino kot učenka. Cenj. ponudbe prosim na upravo tega lista pod „učenka“ št. 473.

V trgu Mozirje se da gostilna v najem, hiša, vrt in en konjski hlev. Več pojasnil da Janez Klemenak v Mozirju. 472

Lepo posestvo, blizu 10 oralov zemlje, 1 uro hoda od Maribora, se proda pod ugodnimi pogoji. Več pove lastnik v Zrkovcih št. 21, pošta Maribor. 475

Singerjev šivalni stroj, likalnik na špirit in lepa obleka za gospode se proda. Maribor, Göthestrasse 2 III. nadstropje, vrata št. 15. 474

Gluhost,

šumljanje po ušesih, neprirojena gluhanost, tok iz ušes odstrani hitro in gotovo fluid za sluh „Oton“.

postavno zavarovan. Vsak dan zahvalna pisma. Cena originalni steklenici K 4.— s poštnino vred. Zavod „Sanna“ Dunaj VII. Lerchenfelderstrasse 125 (B & H. 4.)

Vojaške ure napestnice

niklaste ali iz jekla K 10.—, 14.— in 18 K, z radium svetilobno ploščo K 14.— 18.— 22.—, z la kolesjem K 24.— 30.—, z radium svetilobno ploščo K 28.— 32.—, 36.—, z preciznim kolesjem K 50.—, srebrna ura z nategljivo zapetnico K 26.—, 30.—, zlata ura z nategljivo zapetnico K 90.—, 100.— 3 letno jamstvo. Zamenjava dovoljena, ali pa denar nazaj. Pošilja se proti povzetju; na boljše proti prejšnjemu nakazilu denarja poleg 30 v za poštnino.

Prva tovarna ur Ivan Konrad,
e. i. k. dvorni dobavitelj v Brniku 800 na Češkem. 2 D

V katerem kraju bo letos dobra sadna letina. Naj se mi piše: Jos. Sver, Dunaj, VII. okraj, Lindengasse št. 33. 424

Novozidana hiša

davka prosta, na Tezni, s 5 sobami 4 kuhinje, perilna kuhinja, studenec, lepa njiva. Cena 13.000 kron. — Hiša brez njive, velik vrt, drugo vse, kakor pri prvi. Cena 1000 K. Tezno 42 pri gosp. Rannar. 173

Hiša

na voglu novozidana 2 nadstropna, s prodajalnicu, v mestu, še davka prosta za stanarino se dobi na leto 4200 K. Lahki pogoji. Cena 52.000 K. Naslov v upravnishvu pod „Davka prosto št. 191. Maribor“.

Zastopniki, ki bi vojake zavarovali, se sprejmejo. Dobra plača in ugodni pogoji. Vpraša ali zglaš se pri Okrajnem uradu vdovskega in sirotinskega zaklada v Ptuj, minoritski samostan.

Hiša

novozidana 2 nadstropna v mestu, še davka prosta, velik vrt, stanovalci plačajo na leto 2832 kron, se proda pod lahkiimi plačilnimi pogoji za 30.000 K. Več v upravnishvu pod „Hiša 30.000 Maribor“.

Hišnik (hlapec) za domača opravila se takoj sprejme pri dobri plači in hrani. Franjo Duhek, svečar Maribor, Viktringhofova ulica.

Vina in sadni mošt od 561. naprej suhe hruške od 5 kg naprej in novi „Silva“ vrecel namizni in zdravilno kisllo vodo razpošilja proti povzetju A. Oset, pošta Guštanj, Koroško. Posodo zaračunam za lastno ceno ter jo vzamem nazaj. Sprejem tudi steklenice in sode v polnitev in protiračunu ter se naj pošljejo na železniško postajo Spodnjidravograd. 443

Mariborska okolica!

Kupim takoj manjše vinogradno posestvo v bližini Maribora, najraje v Kamnici ali Bresternici. Želi se solčna, mirna lega in prapravna hiša za poletno stanovanje. Kupnina se takoj izplača. Naslov kupca pove upravnishvo „Slov. Gosp.“ pod „Lep vinograd št. 375.“

Vila

novozidana z 8 sobami, 4 predsobe, 4 kuhinje z vodo. Veliki vrt v Mariboru. Lahki pogoji. Cena 28 tisoč kron. Več pove upravnishvo pod „Vila 172“.

Čevljarški pomočniki se sprejmejo. Prav dobra plača. Jarčičev naslednik Jos. Fritz, Glavni trg št. 18. Maribor. 429

Gobe. Gobe.

Kupim

vsako množino lepo posušenih gob (globanj) po najvišji dnevni ceni. V prvi vrsti kravče ali prave globanje, potem posušene turke, brezovke, zemljanice, jelenovke, dodicarice ali rumene ježovke, medvedove tace, laške lesičke, navadne rumene (zoltne) lesičke, sivke, pečenice, golobarke, štorovke i. t. d. sploh vse užitne gobe.

Trgovci in nabiralci gob, ki bi se zanimali za nakup oziroma nabiranje gob, naj pišejo na „Eksport gob“ v Konjicah št. 62, Štajersko. — P. S. Pridem na zahtevo v vsak kraj, da podučim nabiralce in trgovce o nabiranju in nakupu raznih vrst. 370

Žvepleno zdravilno kopališče VARAZDINSKE TOPLICE

(Hrvaško).
Železniška-, poštna-, telefonična in brojavna postaja. Novi zdraviliški hotel z električno razsvetljavo. Staroslavni radioaktivni žvepleni vrecel +58° Celzija se priporoča pri protimu, revmatizmu, išijašu, etc.
Plinno zdravljenje pri trdovratnih boleznih v vratu, goltancu, prsih, jetrih, želodcu in črevesih.
Električna masaža, glinasta, ogiljkova, kislila in solčna kopališča.
Celo leto odprto. Divna okolica. Moderna oprema. Vojaška godba. Zdraviliški zdravnik: dr. J. Lechart. 3 M. Pogoji brezplačno.

STRD (izstresen iz pogac)

kupi v vsaki množini medicar Franjo Duhek, Maribor, Viktringhofova ulica. Plačam bolje kot vsak drugi. 424

Samopomoč v resnem času!

C. kr. avstrijski vojaški vdovski in sirotinski zaklad pod najvišnjim pokroviteljstvom Njegovega cesarskega in kraljevega apostolskega Veličanstva (oddelek: vojno zavarovanje) vam naznanja, da katera žena želi zavarovati svojega moža, sina, ki se nahaja pri vojakihi na fronti, ali v zaledju ali služi kot črnovojnik, se naj oglasi v Rušah pri g. organistu Ivanu Nep. Slačeku, ki daje pojasnila za to zavarovanje vsakemu brezplačno. 447

VELIKA UMETNOST

v slučaju nagle smrti obuditi popolni kes.
Vsem, ki v Boga verujejo, v duhovno pomoč. 16 malih stranij.

Tisk in založba tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Ta drobna knjižica prihaja pač o pravem času! Če kdaj, je potrebno v sedajnih dneh velikega umiranja, da je vsakdo temeljito podučen o slučajih nagle smrti! Najprva in najpotrebnejša molitev za umirajoče je popolni kes. Na sodnji dan še le bomo izvedeli, kolik duš se je rešilo za obujenjem popolnega kesa še v zadnjem trenutku. Učenjak Francelin, se je izrazil nekoč: „Ko bi mogel prepotovati kot pridigar dežele, o ničnemur bi ne pridigoval tolikokrat, kakor o popolnem kesu.“ Glejte nauk o popolnem kesu Vam podaje ta knjižica. Dragi čitatelji! Sezite pridno po tej knjižici. Naročite si jo za sebe, pa pošljite jo tudi svojim možem in sinovom na bojišče.

Cene: 1 komad 8 h, 15 komadov s poštnino vred 1 K, 100 komadov s poštnino vred 5 K. Manj kakor 15 komadov se po pošti ne pošilja. Denar je treba poslati naprej.

„Novi Pridigar“ I. letnik, krasno vezan, se dobi v prodajalni Tiskarne sv. Cirila v Mariboru. Stane s poštnino vred 8 k. P. s. Naročniki, ki so še vso ali deloma dolžni naročnino, so prošeni, da pošljejo zaostale svote semkaj po razposlanih položnicah, sicer pa tudi po poštnih nakaznicah. 48

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru

reg. zed. z neom. zav.

Hranilne vloge

se dajajo od vsakega in se obrestujejo, navadne po 4 1/2%, proti trimesečni odpovedi po 4 1/2%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice (97.075) s razpoložlj. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajajo

na vsako sredo in petek od 9. do 12. ure dopoldne in vsak sotoek od 9. do 12. ure dopoldne in vsak sotoek od 9. do 12. ure dopoldne. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Uradne ure

so vsako sredo in petek od 9. do 12. ure dopoldne in vsak sotoek od 9. do 12. ure dopoldne in vsak sotoek od 9. do 12. ure dopoldne. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajajo

in prošnje prejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo.)

Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptujju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Uradne ure

so: vsako sredo, vsak petek in vsak sejmski dan od 8. do 12. ure in vsako nedeljo od 8. do pol 10. ure dopoldne. Vplačuje in izplačuje se redno samo ob uradnih dnevih. Pojasnila se dajajo vsak dan od 8. do 12. ure dop.

Uradni prostori

se nahajajo v minoritskem samostanu v Ptujju.

Hranilne vloge

obrestuje po 4 1/2%, od 1. in 16. v mescu po vložitvi in do 15. in zadnjega pred dvigom. Nevzdignjene obresti se konec junija in decembra vsakega leta pripisejo glavnici ter kakor ta-le obrestujejo. Sprejemajo se hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se pri tem obrestovanje kaj prekinilo in ne da bi stranka imela pri tem kakih potov ali sitnob.

Na razpolago so strankam brezplačno poštne-hranilne položnice št. 118.060 in domači nabiralniki.

Posojila

se dajajo na vknjižbo po 5%, na vknjižbo in posestvo po 5 1/2%, na menice po 6%, na zastavo vrednostnih listin in tekoči račun pod ugodnimi pogoji.

Prevzamejo se dolgovi pri drugih zavodih in zasebnikih, prošnje na sodnijo za vknjižbo in izbris vknjižbe dela posojilnica brezplačno, stranka plača samo koleko.

Manufakturno trgovino J. FAULAND v Ptuj

se najbolj priporoča.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo.

Obrestuje hranilne vloge na

4 $\frac{1}{4}$ %

od dneva vloga do dneva vzdiga.

Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojila

na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo

vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji.

Prošnje za vknjižbo, dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.

Posojilnica daje tudi domače hranilnike.

v lastni hiši (Hotel „pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I nadstr.

Mihael Krulc,

asistent južne železnice in

Amalija Kokol

poročena.

Št. Mišel.—Zavodna pri Celju.

470

Kapljice za svinje.

Cena 1 steklenice je 1 K. O dobrem učinkovanju teh kapljic imam mnogo priznalnih in pohvalnih pisem. F. Prull, mestna lekarna „pri c. kr. orlu“ Maribor, Glavni trg št. 15.

Ivan Ravnikar

Na debelo!

trgovina špecerijskega, kolonijalnega blaga barv in zaloga mineralnih voda

Na drobno!

Celje-Graška cesta 21

kupuje po najvišji dnevni ceni vinski kamen, kumno, janež, pristno strd in vosek.

12 polovnjakov

izbornega ljutomeržana iz leta 1915 ima na prodaj Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru. 459 Vzorci se ne pošiljajo.

OBČINSKIM URADOM

se naznanja, da ima tiskarna sv. Cirila v Mariboru zopet na razpolago Prošnje in Potrdila za klanje telet in mlade živine.

Suhe gobe, vinski kamen, med, vosek, kumno in janež, ter sploh vse deželne pridelke

kupi veletrgovina

Anton Kolenc, Celje,

istotako tudi vsako množino raznovrstnih praznih vreč in sodov.

Izborno se je obneslo za vojake v vojski in sploh za vsakoga kot najboljšo

bol oblažujoče mazanje

pri prehlajenju, revmatizmu, protinu, prani, vratni in boleti v hrbtu

Dr. Rihter-ja

Sidro - Liniment. capsici compos.

Nadomestilo za Sidro - Pain - Expeller.

Steklenica kron. —80, 1'40, 2'—.

Dobiva se v lekarnah ali direktno v Dr. Rihter-ja lekarni „Pri slatem levu“, Praga, I., Elizabetna cesta 5.

Dnevno razpošiljanje.

Velika vojna pobožnost

v Lurški cerkvi v Rajhenburgu.

V nedeljo, dne 6. avgusta se vrši v Slov. Lurdu v Rajhenburgu za ves Slovenski Štajer velika vojna pobožnost za zmago in mir.

Vspored pobožnosti:

V soboto, dne 5. avgusta ob 8. uri zvečer bode pridiga in pete litanije M. B. z blagoslovoma.

V nedeljo, dne 6. avgusta ob 6. uri zjutraj bode pridiga in peta sv. maša, ob 1/29. uri črna peta sv. maša za vse padle vojake, ob 10. uri zopet pridiga in slovesna sv. maša. Po tem sv. opravi bode takoj slovesne večernice s cesarsko pesmijo kot sklep pobožnosti.

Vse sv. maše, ki se bodo brale ta dan v Slov. Lurdu, se bodo darovale za našega cesarja, za zmago in mir in za naše vojake.

Verniki dobe ta dan v naši Lurški cerkvi tudi porcijunkolski odpustek pod navadnimi pogoji.

Svojo pomoč pri tej pobožnosti sta blagohotno obljubila znana izborna govornika iz Maribora g. stolni župnik F. Moravec in g. profesor pr. A. Medved.

Na svidenje častilci Lurške Marije dne 6. avgusta v Rajhenburgu! Ti pa, o Lurška Devica, pomagaj nam in reši nas stiske!

Velečastite kn. šk. župnijske urade prosimo najuudneje, naj blagovolijo opozoriti vernike prihodnjo nedeljo dne 30. julija na to vojno pobožnost.

„Solzna Avstrija.“

Kdor mi pošlje v kuvertu za 1 krono in 20 vinarjev novih neporabljenih poštih znamk in svoj natančen naslov, pošljem mu takoj knjigo pod naslovom: „Solzna Avstrija“ v spomin preliivanja krvi in svetovne vojske. Knjiga obsega 25 krasnih bojnih pesmi; s cesarjevo in mojo sliko. Mislim, da ne bo izostalo mnogo slovenskih hiš, katere bi si ne preskrbele tega krasnega spomina. Opomnim pa vse naročnike, da se na brezplačna naročila ne morem ozirati.

Naročuje se pri izdajatelju Mat. Belec pri Sv. Bolfanku v Slov. gor. pri Ptuj, Štajersko. 461

Kupim krmo

suho, letošnjo ali lansko proti gotovini. Ponudbe z navedbo množine, cene, ali prešano ali ne, se prosi na naslov: „Krma“ na upravništvo Slov. Gospodarja. 468

Vojno zavarovanje.

C. kr. avstrijski vdov. in sirotinski zaklad je ustanovil v aprilu leta 1915 vojno zavarovanje v varstvo vojakov, ki so na bojnem polju. Namen tega vojnega zavarovanja je: za ostalim vsacega v boju padlega ali umrlega zavarovanca znatno glavnicu zagotoviti. Uspeh tega vojnega zavarovanja je bil prvo leto njegovega obstanka naravnost krasen; 200.000 strank se je zavarovalo za svoto 197 milijonov kron. Veliko večjo množino naših vrlih vojakov pa pohabi ta vojska ter jim zniža ali celo uniči njih delazmožnost. Zgoraj imenovani zaklad je ustanovil meseca maja 1916 v oskrbo teh nesrečnežev v sporazumu s c. kr. priv. zavarovalno družbo življenja „Avstrijski Phönix“ vojno zavarovanje za delanezmožne (invalidne) To zavarovanje se lahko sklene skupaj z zavarovanjem za slučaj smrti. Premije so jako majhne, in te se lahko v obrokih plačajo. Če je črnovojnik zavarovan za 1000 K za slučaj smrti in za 1000 K za slučaj invaliditete je plačati samo 90 K in to velja eno leto. Ako pa po preteku enega leta ni mir sklenjen, se biva zavarovanje za eno leto popodaljša. Premija je jednaka, kakor prvo leto.

Pozor! Tisti, pri katerih poteče v tem mesecu enoletna doba, morajo priti pravočasno s policami, da se podaljšajo zavarovanja.

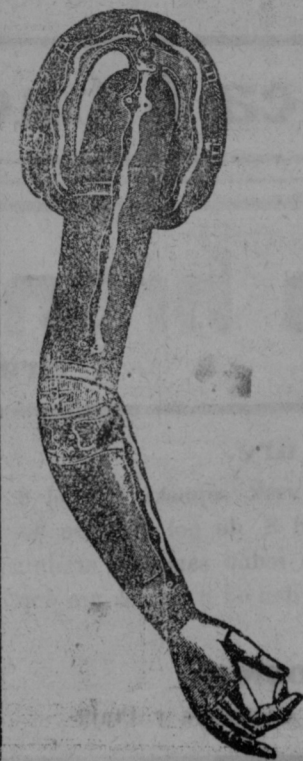
Za okraj Št. Lenart v Slov. gor. preskrbi vojno zavarovanje c. kr. davčni urad v Št. Lenartu in in sicer ob delavnikih od 1-2. popoldne in ob nedeljah samo od 9-11. predpoldne Pri tem uradu so se v tem letu sklenila zavarovanja s svoto 230 tisoč kron. 401

Išče se občinski tajnik,

slovenskega in nemškega jezika popolnoma zmožen. Prošnje se naj vložijo do 1. avgusta 1916 na županstvo Loka pri Zidanem mostu. Plača po dogovoru.

Daj nam mir, Gospod!

Nova skladba za petje v cerkvi, v šoli in doma. Besede iz „Bogoljuba“. Enoglasno s harmonijem ali orglami vglasbil A. Kosi, šolski ravnatelj v Središču. Cena partituri 35 h (V znamkah pri skladatelju!) 437

Kilne pase

tudi za najhujše kile, trebušne obveze, suspenzorije, podlage za ploske noge, brgle, umetne ude, kakor roke in noge i. t. d. ter pokončne držaje in druge različne stroje proti telesnim poškodbam po zdravniškem predpisu izdeluje izvrstno in dobro staro-znana tvrdka

Franc Podgoršek, bandazist,

Maribor, Burggasse 7.